

PÄÄTÖS

Nro 181/2015/1

Dnro LSSAVI/87/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen
20.10.2015

ASIA

Kokkolan Hopeakiven Sataman ympäristölupa, Kokkola

HAKIJA

Kokkolan Satama Oy
Satamakatu 53
67900 Kokkola

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kokkolan Satama Oy hakee ympäristölupaa Hopeakiven sataman satamatoiminnoille.

Lupahakemukseen kuuluvat sataman alueella sijaitsevat Kokkolan sataman omistukseen kuuluvat rakennukset ja sataman vastuulla olevat toiminnot.

Hopeakiven satama sijaitsee Kokkolan suurteollisuusalueella ja Ykspihlajan teollisuusalueen välittömässä läheisyydessä. Toiminta sijaitsee Kokkolan kaupungin Ykspihlajan kaupunginosassa (kiinteistötunnukset 272-401-1-192, 272-401-2-2, 272-44-1-1, 272-44-1-8 ja 272-44-1-1-M501).

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitetun ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuvan sataman tai lastaus- tai purkulaiturin toimintaan on oltava ympäristölupa ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 5 §:n mukaan 1 momentin kohdan 12 a) perusteella.

ASIAN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa 11.7.2013.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Satamaa koskevat luvat, päätökset ja sopimukset

Hopeakiven Sataman toiminnoille ei ole aikaisemmin myönnetty ympäristölupaa. Alueen satamatoimintaa on aikaisemmin harjoitettu osana Syväsataman toimintaa (Kemiran laituri).

- Nro 65/2001/3, Kemira Chemicals Oy:lle myönnetty vesilain mukainen lupa, joka koskee teollisuusvesien johtamista mereen. Vaasan hallinto-oikeus on 14.4.2004 antamallaan päätöksellä nro 04/0155/1 muuttanut osittain päätöstä. Johtamisluvan mukainen jätevesiallas sijaitsee Kip Infra Oy:n omistaman kiinteistön (kiinteistötunnus 272-44-1-18) alueella. Alue jää Hopeakiven täyttöalueen sisälle.
- Dnro LSY-2003-Y-394, 27.12.2006. Syväsatamalle myönnetty ympäristölupa, johon sisältyi Kemiran laituri.
- Dnro ESAVI/14/04.09/2010, Nro 224/2010/4, 25.11.2010. Kokkolan Hopeakiven sataman laiturin rakentaminen ja merialueen täyttö ja niihin liittyvät ruoppaukset sekä töiden aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä.
- Dnro TRAFI/14322/06.01.02.01/201, 30.5.2012. Satama-alueen vaarallisten aineiden kuljetukseen ja tilapäiseen säilytykseen liittyvän satama-alueen turvallisuusselvityksen hyväksyminen.
- EPOELY/2245/2015, 2.7.2015, päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Kokkolan Satama Oy:n Hopeakiven satamaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa samanaikaisesti vireillä olevat Kokkolan Sataman muut ympäristölupahakemukset

Tämän hakemuksen käsittelyn aikana Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastossa on käsitellyssä myös Kokkolan Kantasataman ympäristöluvan muuttamista ja tarkistamista koskeva hakemus (LSSAVI/149/04.08/2012), Kokkolan Syväsataman satamaosan ympäristöluvan tarkistamista ja muuttamista koskeva hakemus (LSSAVI/150/04.08/2012) sekä Kokkolan Sataman Syväsataman täyttöalueen ympäristöluvan muuttamista ja tarkistamista koskeva hakemus (79/04.08/2014).

Alueen kaavoitustilanne

Maakuntakaavan I vaihekaavassa satama-alue on kaavoitettu merkinnöillä LS. Merkinnällä on osoitettu alueen olevan Ykspihlajan Syväsataman, Kantasataman ja Hopeakiven sataman aluetta.

Kokkolan kaupunginvaltuuston 13.1.1992 hyväksymässä yleiskaavassa (Yleiskaava 2010) satama-alue on kaavoitettu merkinnällä LV. LV-merkinnällä osoitetut alueet on varattu satamatoimintaa, satamatoimintaan välittömästi liittyvien varastojen terminaalialueita sekä veneiden huolto- ja korjaustoimintaa varten.

Kokkolan Satama on kaavoitettu asemakaavassa satama-alueeksi merkinnöillä LS/ks.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta YVA-yhteysviranomaisen kannanottoa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta Kokkolan Satama Oy:n Hopekivensatamaan.

Valtioneuvoston asetuksen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006, muutettu asetus 359/2011) 6 §:n hankeluettelon alakohdan 9) liikenne f) kohdan mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan pääosin kauppamerenkulun käyttöönrakennettaviin meriväyliin, satamiin, lastaus- ja purkulaitureihin yli 1350 tonnin aluksille.

YVA-lain 6 §:n mukaan ELY-keskus tekee päätöksen arviointimenettelyn soveltamisesta 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin hankkeisiin ottaen huomioon myös hankkeen ominaisuudet, sijainnin ja vaikutusten luonteen.

Ratkaisussaan 7.7.2015 (nro EPOELY/2245/2015) Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus on päättänyt, että Hopeakiven satamaan ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain 468/1994 mukaista arviointimenettelyä.

ELY-keskus on johtopäätelmässä lausunut seuraavan: ”ELY-keskuksen arviointimenettelyssä on kyse sataman kehittämisestä liikenteen edellyttämällä tavalla kaavoitetulla satama-alueella, eikä hankkeesta ennalta arvioitujen ympäristölupahakemuksen sekä kuulemisessa ja neuvottelussa saatujen tietojen perusteella aiheudu sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka olisi selvitettävä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaisessa menettelyssä”.

SATAMAN SIJAINNIN JA SEN YMPÄRISTÖ

Sijainti

Kokkolan Satama sijaitsee noin seitsemän kilometriä Kokkolan kaupungin keskustasta Kokkolan suurteollisuuden välittömässä läheisyydessä. Kokkolan Satama koostuu toimintojen perusteella kolmesta sataman osasta, jotka ovat Kantasatama, Hopeakiven satama ja Syväsatama. Hopeakiven sataman toiminnallinen pinta-ala on 136 ha, joka käsittää sekä maa- että vesialuetta seuraavasti: 3,9 ha (nykyinen asfaltoitu toiminta-alue) + 32,9 ha (kehitysalue) + 99,2 ha (vesialue).

Yksipihlajan satama-alueen välittömässä läheisyydessä toimii muun muassa orgaanisen ja epäorgaanisen kemian teollisuutta sekä metalliteollisuutta harjoittavia laitoksia. Alueella sijaitsevat muun muassa Boliden Kokkola Oy, Freeport Cobalt Oy, Kemira Oyj, Kokkola Power Oy, CABB Oy, Yara Suomi Oy, Yara Phosphate Oy, Tetra Chemicals Europe Oy sekä Kokkolan kaupungin jätevedenpuhdistamo. Alla olevassa kuvassa käy ilmi sataman ja teollisuusalueen sijainti Yksipihlajan lahdella.

Lähin asutus on Ykspihlajan asuinalueella, n. 1,3 kilometrin etäisyydellä Hopeakiven satamasta. Lähimmät loma-asunnot sijaitsevat Hopeakivenlahden lähistöllä lähimmillään noin 1,9 kilometrin etäisyydellä Hopeakiven satamasta koilliseen. Hopeakiven satamaa vastapäätä olevilla rannoilla sijaitseviin loma-asutuksiin on etäisyyttä noin 2 kilometriä.

Suojelukohteet

Satamaa lähinnä oleva suojelualue on Rummelön-Harrbådan (FI1000003) Natura-alue, joka sijaitsee lähimmillään vajaan 2 kilometrin päässä Hopeakiven satamasta koilliseen. Alue kuuluu valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan ja sen linnusto ja kasvillisuus on arvokas. Rummelön-Harrbådan on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi. Alueella pesii runsas lintulajisto. Alueella on tavattu 241 lajia, joista 86 pesii säännöllisesti ja 14 epäsäännöllisesti. Alue on myös merkittävä sulkasato- ja muuton-aikainen levähdyspaikka. Rummelön on lisäksi maamme merkittävimpiä alueita joutsenten kevät- ja syysmuuttopaikkana.

Yli kahden kilometrin etäisyydellä Hopeakiven sataman pohjoispuolella on Natura 2000 -verkostoon kuuluva Kokkolan saaristo -niminen alue (FI1000033), joka ulottuu Kokkolan, Kälviän ja Lohtajan edustalle. Alueen halki johtaa laivaväylä Ykspihlajan satamaan. Alueen koko on 14 699 hehtaaria. Noin puolet alueesta kuuluu valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan. Alueen rantaluonto on monipuolista, ja sen kasvistoon kuuluu monia alueellisesti uhanalaisia ja endeemisiä lajeja. Ulkosaariston saaret ja luodot ovat hyviä merilintujen pesimäalueita. Kohteesta noin 50 hehtaaria on rauhoitettu luonnonsuojelualueeksi.

Ympäristön tila ja laatu

Merialue ja sen kuormitus

Kokkolan satama sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomen-Selkämeren vesienhoitoalueella, jonka pintavesien ekologinen tila on nykyisellään pääosin tyydyttävä. Vesienhoidon tavoitteena on pintavesien hyvän tilan säilyttäminen tai saavuttaminen vuoden 2015 mennessä.

Vesialuetta kuormittaa alueen teollisuus sekä kunnallinen jätevedenpuhdistamo. Jätevesien lisäksi merialueen tilaan vaikuttavat Trullöfjärdenille laskeva Perhonjoki ja Kaustarinlahdelle laskeva Sunti.

Kokkolan edustan merialue on matalaa ja avointa, jonka tilaan vaikuttavat rannikon pistekuormittajien lisäksi Perhonjoki ja maankohoaminen. Vesi on murtovettä, suolaisuus enimmillään 3,5 ‰. Pysyvä jääpeite muodostuu yleensä vuodenvaihteeseen mennessä ja kestää huhti-toukokuun vaihteeseen. Perhonjoen vähäsuolainen vesi kerrostuu talvella jään alle ja leviää kesälläkin usein erikseen havaittavana patjana pintavedessä.

Tarkkailua alueen vesistöistä on tehty Kokkolan edustan Öjan saariston ja Trullevinniemen väliseltä alueelta, ulottuen pohjoisessa Tankarin-Harrbådan ja Munakarin väliselle linjalle.

Merialueelle on kohdistunut voimakas teollisuuden ja asutuksen kuormitus 1960-luvulta lähtien. Kokkolan edustan merialuetta kuormittavat Kokkolan suurteollisuusalueen teollisuuslaitosten jätevedet, jotka johdetaan Ykspihlajanlahteen, sekä kaupungin jätevedenpuhdistamon jätevedet, jotka johdetaan Hopeakivenlahteen suurteollisuusalueen pohjoislaidalle.

Kokkolan edustan merialueen metallipitoisuuksia on seurattu 1980-luvulta lähtien ja pääsääntöisesti metallipitoisuudet ovat laskeneet aina 1990-luvulle saakka, jonka jälkeen pitoisuudet ovat pysyneet ympäristölaatunormien alapuolella.

Veden laatu ja ekologinen tila

Sataman edustan merialue kuuluu Pohjanmaan rannikko ja pienet joet-vesimuodostumaan. Kokkolan edustan merialueen ekologinen tila on vesienhoidon suunnittelussa luokiteltu tyydyttäväksi, ja tavoitetilaa vuonna 2027 on hyvä. Kokkolan merialueen tilaa ja yleistä käyttökelpoisuutta tutkitaan vuosittain yhteistarkkailuin.

Kokkolan edustan yhteistarkkailun 2011 tulosten perusteella merialue Ykspihlajanlahdella sekä Kaustarinlahdella luokitellaan a-klorofyllipitoisuuden perusteella lievästi rehevöityneeksi, kun muu Kokkolan edustan merialue kuuluu luokkaan rehevöitymässä. Ykspihlajanlahdella sijaitsevista tutkimuspisteistä tutkittujen a-klorofyllipitoisuuksien trendi on kuitenkin viime vuosina ollut laskeva.

Merialueen veden metallipitoisuuksia tutkitaan sekä talvi- että avovesiaikana. Merialueen keskimääräiset metallipitoisuudet olivat vuonna 2011 raudan, ko-

boltin, nikkelin ja elohopean osalta laskevassa trendissä verrattuna edellisvuosien tuloksiin. Sen sijaan sinkin, kuparin ja kadmiumin pitoisuudet olivat nousussa. Biologisen ja kemiallisen hapenkulutuksen arvot olivat laskusuunnassa, fosforipitoisuus sen sijaan nousussa. Typen määrä oli kahden edellisvuoden tasolla.

Meren pohjan sedimenttien laatu

Kokkolan edustalla on tutkittu sedimenttinäytteitä vuonna 2010. Näytteistä määriteltiin orgaaniset aineet ja ravinnepitoisuudet sekä kokonaismetallipitoisuudet.

Ilmanlaatu

Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailussa mitataan ilman epäpuhtauksia kahdella mittausasemalla; keskikaupungissa Pitkäsillankadulla ja Ykspihlajassa. Ykspihlajan mittausasema sijaitsee Ykspihlajan koululla noin 2 km Syväsatamasta etelään ja noin 0,5 km Kantasatamasta itään. Mittausasema valvoo pääasiassa teollisuuden, energiantuotannon ja Kokkolan Sataman ilmapäästöjä.

Kokkolan kaupungin alueella syntyvien päästöjen lisäksi päästöjä kulkeutuu Kokkolaan lähialueilta, muualta Suomesta sekä Skandinavian, muun Euroopan ja Venäjän teollisuus- ja liikennealueilta. Paikallisesti alueen ilman laatuun vaikuttavat lähinnä Kokkolan suurteollisuusalueella sijaitsevat teollisuuslaitokset, energiantuotantoyksiköt ja satama sekä paikallinen tieliikenne. Myös meteorologisilla olosuhteilla on merkittävä vaikutus paitsi kaukokulkeumaan niin myös ilmassa tiettyinä aikoina vallitseviin epäpuhtauspitoisuuksiin.

Kalasto ja kalastus

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen tekemässä virkistys- ja kotitarvekalastusselvityksessä vuonna 2010 tiedusteltiin kalastamisen laajuutta ja saalismääriä. Selvityksen mukaan virkistys- ja kotitarvekalastajien kalastus oli alueella aktiivista kokonaispyyntiponnistuksen ja kokonaissaaliin muodostuessa korkeaksi. Kokkolan edustan merialueella tapahtuva kalastus on monipuolista, painottuen erityisesti verkkokalastukseen (92 % kokonaispyyntiponnistuksesta).

Kokkolan alueen saalislajit määräjärjestyksessä olivat siika, lahna, ahven, hauki ja särki. Alueella kalastetaan myös muikkua ja silakkaa. Meritaimenen ja lohen saaliit olivat vuonna 2010 varsin pieniä. Toisaalta särkikalojen saalisosuus on kasvanut 2000-luvulla, ja erityisesti lahnan osuus saaliista on kasvanut.

Alueella on tehty kartoitusta myös siian poikastuotantoalueista 2008–2011. Kartoituksen mukaan siian poikasille paras ympäristö on Hopeakivenlahdella, jossa on poikasille sopivaa hiekka- ja hietapohjaa. Saatujen tulosten mukaan siian kutu onnistuu Kokkolan merialueella melko hyvin, ja siialle soveliaita kuttu- ja poikastuotantoalueita on seudulla runsaasti.

Maaperä ja pohjavesi

Hopeakiven sataman taustakentän alueella merenpohja on pääasiassa hiekaista, liejuista ja savista silttiä.

Hopeakiven sataman toiminta-alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on Patamäen pohjavesialue (1027251). Alue sijaitsee noin kilometrin päässä Hopeakiven satamasta kaakkoon. Lähin vedenottamo on noin neljän kilometrin päässä alueesta kaakkoon. Sataman ja vedenottamon välillä on vedenjakaja, jonka eteläpuolelta pohjavesi virtaa etelään ottomolle ja pohjoispuolelta pohjoiseen merelle päin.

SATAMAN TOIMINTA

Yleiskuvaus

Kokkolan Satama on kokonaisuudessaan Perämeren suurin ja Suomen vilkkaimpiin kuuluva satama. Vuonna 2011 Kokkolan satama oli tavaraliikenteen osalta Suomen neljänneksi suurin yleissatama. Kokkolan Sataman kehittämisestä on laadittu yleissuunnitelma vuosille 2010–2030. Sataman omia palveluita ovat nostopalvelut, alusten kiinnitys ja irrotus sekä veden myynti. Kokkolan Sataman palveluksessa on noin 30 henkilöä. Satama-alueella työskentelee yhteensä noin 250 henkilöä.

Hopeakiven satama on aiemmin toiminut Kemiran satamana. Alue siirtyi vuonna 2007 Kokkolan sataman omistukseen, jonka jälkeen aluetta on lähdetty kehittämään voimakkaasti. Tavoite on kehittää Syväsataman altaan jakavan Hopeakiven satama-osan Kokkolan sataman toiseksi syväsatamaksi. Kokkolan Satama ylläpitää sataman rakenteita ja vuokraa niitä satamapalveluita tuottaville operaattoreille. Vuokrattavana on muun muassa laitteita, kuten nosturit ja kuljettimet sekä varastointia varten tarvittavia tavarakenttiä ja varastoja. Sataman alueella saavat operoida kaikki sataman hyväksymät operaattorit.

Sataman laiturit, lastit, niiden käsittely ja liikenne

Nykytilanne

Satamassa käsitellään kiinteitä ja nestemäisiä kemikaaleja sekä kontteja. Hopeakivenlahden sataman kautta viedään pääasiassa erilaisia kemikaaleja kuten ammoniakkaa, kalisuolaa, kalkkikiveä, fosforihappoa, kaliumsulfaattia, monokaliumfosfaattia sekä haketta ja sahaamatonta puutavaraa. Satamaa on suunniteltu ns. valkoisen bulkmateriaalin satamaksi, jolloin Kantasataman nykyisin kulkevat alumiinisavi ja kalkkikivi kulkisivat jatkossa Hopeakiven sataman kautta.

Sataman rakenteisiin luetaan laiturit, 2 kpl (Hopeakiven laituri 1 ja 2, joiden yhteispituus on 310 metriä.), väylät satama-alueella, satama-altaat, satamakentät sekä raiteet ja tiestö Kokkolan Sataman hallinnoimalla alueella. Tällä hetkellä satamassa ei ole kiinteitä varastoja.

Suunnitteilla olevat satamarakenteet

Satamatoiminnassa olevaa aluetta laajennetaan ottamalla käyttöön uusia maa-alueita ja täyttämällä merialueita sataman länsi- ja eteläosista. Hankkeen edellyttämässä täytöissä hyödynnetään ulkopuolelta tuotavien massojen lisäksi mahdollisimman laajasti satama-altaan ja tuloväylän ruoppauksessa syntyviä maamassoja. Uudet alueet asfaltoidaan.

Lastinkäsittely

Hopeakiven sataman laiturilla 1 puretaan ammoniakkia purkuportaalilla, jossa on purkuvarret. Portaalissa on hätäkytkin, jolla putki voidaan irrottaa laivasta, jolloin sen molemmat päät sulkeutuvat. Ammoniakki siirretään eristettyä putkea pitkin kylmävarastoon. Siirtoputkessa on pikasulkuventtiilit. Putken siirron jälkeen jäävä ammoniakki imetään höyrymäisenä ja nesteytetään kylmäsäiliöön. Laiturilla on jatkuvasti valvonta kemikaaleja käsiteltäessä.

Fosforihappo lastataan alukseen Hopeakiven sataman laiturilla 1 olevasta säiliöstä teräsvahvisteisilla letkuilla. Siirtojärjestelmässä on kauko-ohjattu pysäytysjärjestelmä hätätilanteita varten. Purkauksen jälkeen laiva puhalttaa letkuihin paineilmaa, jolloin fosforihappo valuu varastosäiliöön.

Yleensä irtolasti puretaan ja lastataan nosturilla kahmaria käyttäen, pakatut tavarat siirretään useamman suursäkin tai lavan taakoissa.

Kokkolan Satama varautuu tulevaisuudessa kaikkien IMO-luokkien 1-9 läpikulkuun sataman kautta. Vaarallisten aineiden (VAK-kuljetukset) pääasiallinen kuljetusreitti on Hopeakiven sataman IMO-alueen kautta.

Liikenne ja liikennemäärät

Kokkolan Sataman tavaraliikenne on lähes kolminkertaistunut viimeisen kymmenen vuoden aikana. Vuosittain satamassa käy yli 500 laivaa. Vuoden 2011 kokonaisliikenne oli 7,89 milj. tonnia, josta Syväsataman ja Hopeakiven sataman liikenne oli 6,69 milj. tonnia (85 %) ja Kantasataman osuus 1,20 milj. tonnia (15 %). Hopeakiven satamaan on tieyhteys Pohjoisväylältä (749) Satamatien (756), Kemirantien ja Outokummuntien kautta satamaportille ja edelleen satamaan.

Meriväylät

Syväsatamaan johtaa tällä hetkellä pohjoisen suunnalta 13 metrin syvyinen laivaväylä, jolta erkanee 9,5 metrin syvyinen laivaväylä Kantasatamaan (liite 10). Sataman toiminnan laajentuessa meriväylä on suunniteltu syvennettäväksi nykyisestä 13 metrin syvyydestä 14 metriin.

Kokkolan Satama vastaa osaltaan omalta vastuualueeltaan satama-aitaiden sekä väylien ylläpidosta sekä tarvittavista kunnostus- ja huoltotoimenpiteistä sataman alueella, mukaan lukien vesialueiden pitäminen auki talvikauden aikana jäänmurtajien avulla. Sataman ulkopuolella laivaväylien hallinnoinnista vastaa Liikennevirasto.

Rautatieliikenneyhteydet

Kokkolan rautatieasemalta on Kokkolan satamaan Liikenneviraston ylläpitämä rautatieyhteys, joka kulkee noin viiden kilometrin mittaista, pääosin Kok-

kolan satamaa palvelevaa Ykspihlajan rataa pitkin. Hopeakiven satamaan ei kulje vielä raideliikennettä.

Tieliikenneyhteydet

Hopeakiven satamaan on tieyhteys Pohjoisväylältä (749) Satamatien (756), Kemirantien ja Outokummuntien kautta satamaportille ja edelleen satamaan. Satamaan tuleva ja sieltä lähtevä liikenne hoidetaan satamaportin kautta.

Liikennemäärät

Kokkolan Syväsatamassa ja Hopeakiven satamassa käyneiden alusten määrä on vaihdellut välillä 364 – 478 vuosina 2007 – 2011. Aluskäyntien määrän arvioidaan kasvavan kokonaisrahtiliikenteen kasvun myötä.

Hopeakiven sataman alusliikennemäärät on tilastoitu vuosina 2012-2014 erikseen ja on ollut seuraava:

		2012	2013	2014
Alusliikenne	kpl/vuosi	171	165	168

Syväsatamaan ja Hopeakiven satamaan tulevan maantieliikenteen raskaiden kuljetusten määrä on vaihdellut vuosina 2008 - 2011 vuosittain noin 1 300 – 2 500 kuljetusta vuodessa. Maantiekuljetuksia ei ole tilastoitu vuoden 2012 jälkeen, sillä näiden kuljetusten päästöt eivät kohdistu suurelta osin satamatoimintaan. Sataman laajentuminen ja tavaraliikenteen kasvun arvioidaan lisäävän sataman raskaan maaliikenteen kasvua vuoteen 2016 mennessä noin tasolle 3 000 kuljetusta/vuosi.

Hopeakiven sataman kokonaistavaraliikenne jaksolla 1.1.2006 – 19.11.2012 on ollut yhteensä noin 644 265 tonnia, josta tuonnin osuus on 246 162 tonnia ja viennin osuus 398 103 tonnia. Tuonti on koostunut ammoniakista, hakkeesta, kalisuolasta, kalkkikivistä, sahaamattomasta puutavarasta, suolasta ja turpeesta. Vienti on koostunut fosforihaposta, kaliumsulfaattista, monokalsiumfosfaattista ja sinkkisulfidi –sakasta.

Kokonaisrahtiliikenteen arvioidaan kasvavan nykyisestä noin 8 milj. tonnista vuoteen 2020 mennessä noin 13 milj. tonniin, mikä lisää tarvetta sataman kehittämiseen.

Vaarallisten aineiden kuljetukset

Kokkolan Sataman kautta kulkee n. 8 miljoonaa tonnia tavaraa vuodessa, josta vajaa 1 miljoonaa tonnia on vaarallisia aineita. Tästä puolet on polttoaineita ja toinen puoli koostuu ammoniakista, fosforihaposta ja rikkihaposta. Lisäksi sataman kautta kulkee vaarallisia aineita sisältäviä IMO-kontteja sekä muita pakattuja vaarallisia aineita keskimäärin vajaa 10 000 tonnia vuodessa (n. 2 konttia vuorokaudessa). Vaarallisten aineiden tilapäiseen säilytykseen on varattu ja merkitty oma erillinen varastoalue Hopeakiven satamaan (IMO-alue).

Sataman kautta kulkevien vaarallisten aineiden kuljetusten oletetaan kaksinkertaistuvan sataman laajentumisen yhteydessä.

Syväsataman ja Hopeakiven sataman kautta vuosina 2009 - 2014 kuljetettujen vaarallisten aineiden määrät ovat vaihdelleet välillä 2 731 – 67 352 tonnia vuodessa seuraavasti:

Vaaralliset aineet (1000 t/vuosi)						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ainemäärä t/v	6 367	2 731	12 021	9 892	67 352	40 652

Vesihuolto ja viemäröinti

Sataman päällystetyllä, hulevesiviemäroidyllä alueella (3,9 ha) hulevesiä syntyy noin 20 514 m³ (vuosisadannan 526 mm/a perusteella). Pinta- ja sadevedet johdetaan laituralueilla hulevesiviemäriverkostoja pitkin Ykspihlajanlahteen. Hopeakiven laiturin 2 hulevesiviemärit on varustettu kiintoaineen erotuskaivoilla sekä öljynerotuskaivoilla. Kaivojen tyhjentämisestä huolehtii alan yrittäjä ja lietteet toimitetaan asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle.

Satamakentiltä kulkeutuu hulevesien mukana satamassa käsiteltävistä irtolasteista sekä työkoneiden ja liikenteen päästöistä mereen kuormitusta. Kuormitus on suurimmillaan keväällä lumien sulamisen aikaan sekä kevät- ja syysateiden aikana. Hulevesiviemärin keräilykaivot ja lietteenerottimet pienentävät kuormitusta. Satamasta poistettu lumi kerätään lumenkaatopaikalle sataman eteläosassa. Satamalla on viemärikaivojen sulkemiseen tarvittavat laitteet.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristöhallintajärjestelmä

Satama-alueella pyritään kaikessa toiminnassa päästöjen ja jätemäärien pienentämiseen sekä kestävä kehityksen periaatteiden edistämiseen. Tavoitteeseen pääsemiseksi satama mm. ottaa ympäristövaatimukset huomioon sataman vesirakennus- ja muissa hankkeissa, kouluttaa henkilökuntaansa ja pyrkii käyttämään toiminnassaan mahdollisimman nykyaikaista kalustoa.

Satama-alueen yleisestä siisteydestä huolehditaan. Aluksille on järjestetty mahdollisuus maasähkön käyttöön.

Satamatoimintojen sijoittelulla ja pölyämistä tehokkaasti estävillä lastinkäsittelymenetelmillä voidaan parantaa alueen ilmanlaatua.

Kokkolan Satama Oy noudattaa toiminnassaan laatujärjestelmästandardia ISO 9001.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Satama ei sijaitse tärkeäksi luokitellulla, pohjaveden ottoon soveltuvalla pohjavesialueella. Sataman nykyisen toiminnan ei ole havaittu vaikuttavan alueen maaperän laatuun. Sataman nykyiset toiminnot ja laajentuvat toiminnot

sijoittuvat kokonaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Pääosa rakennustoista tehdään mereen tai täyttömaalle, jolloin alueella ei esiinny pohjavettä, vaan ainoastaan täyten sisällä olevaa merivettä.

Hulevedet

Hulevesiä on tutkittu satamassa kerran 2013 (2.7.2013). Hulevesistä tutkittiin seuraavat parametrit: pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, öljyhiilivedyt, metallit (Sb, As, Hg, Cd, Co, Cr, Cu, Fe, Pb, Ni, Zn, V). Näytteet otettiin kahdesta näytteenottokaivosta (NK1 ja NK2) öljynerotuskaivon jälkeen. Hopeakiven satamaosassa mitattiin seuraavat pitoisuudet:

Parametri		Hopeakivi		Bolidenin edusta, vertailuarvo*
		NK 1	NK 2	
Sähkönjohtavuus	mS/m	840	830	568-608
Kiintoaine	mg/l	47	52	
Tyyppi	mg/l	1,5	1,1	0,18-0,57
Fosfori	mg/l	210	83	0,009-0,018
Antimoni	µg/l	1,2	1,4	
Arseeni	µg/l	10	5,8	0,66-0,78
Elohopea	µg/l	0,29	0,48	< 0,005
Kadmium	µg/l	4,6	6,4	0,01-0,05
Koboltti	µg/l	52	33	0,71-2,2
Kromi	µg/l	15	8,7	
Kupari	µg/l	91	29	
Lyijy	µg/l	56	75	
Nikkeli	µg/l	43	17	1,3-3,2
Rauta	µg/l	5400	4100	51-330
Sinkki	µg/l	1300	1300	2,6-15
Vanadiini	µg/l	14	9,6	
Öljyhiilivetyjakeet (C10-C40)	mg/l	2,1	2,2	
Keskitisleet (C10-C21)	mg/l	0,16	0,23	
Raskaat öljyjakeet (C21-C40)	mg/l	1,9	1,9	

*Vertailuna taulukossa on tarkkailutulokset Bolidenin edustalta, joka on osa Kokkolan merialueen yhteistarkkailusta.

Taulukosta käy ilmi, että fosforipitoisuudet ovat olleet reilusti kohonneita. Hakemuksen mukaan korkeat fosforipitoisuudet ovat todennäköisesti peräisin alueella käsiteltävästä rehufosfaatista. Näytteissä myös sähkönjohtavuus oli moninkertainen muihin satamaosien tutkittuihin näytteisiin verrattuna, mikä johtuu todennäköisesti alueella käsitellyistä aineista liuenneista kalium-, kalsium-, kloridi- ja sulfaatti-ioneista. Mahdollisesti kuormittavat lastit ovat Hopeakiven satamassa kalsiumkloridi, rehufosfaatti ja kaliumsulfaatti. Kaivojen vedestä todettiin myös hieman korkeampi mineraaliöljypitoisuus kuin muiden satamaosien kaivoista.

Päästöt ilmaan

Kokkolan Satama on ollut mukana Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailussa vuosille 2007-2011, josta on vastannut Kokkolan kaupungin ympäristöpalvelut.

Kokkolan Sataman toiminnot aiheuttavat pääosin typenoksidi- ja hiukkaspäästöjä. Vuonna 2010 Kokkolan Sataman osuus oli noin 16 % koko Kokkolan alueen typenoksidien päästöistä ja noin 6 % hiukkaspäästöistä. Syväsatamassa syntyvien päästöjen osuus on nykyisellään karkeasti arvioituna noin 70 % sataman kokonaispäästöistä, ja Kantasataman osuus on noin 30 % sataman alusliikenteestä aiheutuvista kokonaispäästöistä.

Kokkolan sataman eri toimintojen laskennallisesti arvioidut ilman epäpuhauksien päästöt (t) vuonna 2002 sekä Kokkolan kaupungin kokonaispäästöt vuonna 2001 olivat:

Toiminta	Päästöt t/a					
	CO	HC	NO _x	Hiukkaset	SO ₂	CO ₂
-laivaliikenne	14,9	4,5	155	3,3	13,1	6991
-maantiiliikenne	0,05	0,04	0,83	0,02	0,0008	77,3
-junaliikenne	0,02	0,009	0,16	0,003	0,004	6,3
-työkoneet	2,9	0,97	6,9	0,58	0,58	535
-lämmitys			0,06	0,005	0,016	50,2
Satama yhteensä	17,9	5,5	163	3,9	13,7	7660
Kokonaispäästöt Kokkolassa			878	80	968	

Kokkolan Sataman ilmapäästöistä suurin osa on peräisin laivaliikenteestä. Alusten päästöt satamassa ja satamaan tulevalle väylälle olivat noin 95 % kaikkien satamatoimintojen rikkidioksidin ja typen oksidien päästöistä.

Pölyäminen

Lastin käsittelyssä voi syntyä ympäristöön leviävää pölyä. Pölyämistä vähennetään suljetuilla lastinkäsittelyjärjestelmillä sekä satamakenttien tehostetulla puhtaanapidolla. Lisäksi käytössä oleva kastelujärjestelmä ja kenttien harjaus estävät pölyämistä. Varastokasoja ja liikenneväyliä kastellaan tarvittaessa.

Melu

Pääosin suurteollisuusalueella toimivat yritykset aiheuttavat melua jatkuva-toimisesti, sekä päivä- että yöaikaan. Poikkeuksena on Kokkolan Satama, jossa laivojen lastaus tapahtuu pääsääntöisesti klo 06 – 22.00 välillä, tauoten yöksi. Sataman melu eroaa luonteeltaan muiden toimijoiden melusta. Satamamelu muodostuu liikenteestä, liikkuvien työkoneiden äänistä ja kolahduk-sista. Laivojen melu ja raideliikenne on merkitykseltään vähäistä.

Sataman laajentumiseen liittyvä rakentaminen aiheuttaa jonkin verran melupäästöjä. Melupäästöt aiheutuvat pääasiallisesti ruoppauksessa ja läjitystoi-

minnassa käytettävistä työkoneista ja laitteista sekä liikenteestä. Melupäästölähteet rajoittuvat kuitenkin lähinnä satama-alueelle ja sitä ympäröivälle teollisuusalueelle, eivätkä poikkea satama-alueen muusta normaalista työskentelestä aiheutuvasta melusta.

Meluselvitykset vuosina 2010 ja 2013

Kokkolan suurteollisuusalueen ympäristömeluselvitys toteutettiin vuonna 2010. Kokkolan Satamalle on tehty sen jälkeen meluselvitys vuonna 2013.

Kokkolan Satamien aiheuttama melu ei yllä päivä- eikä yöaikaan lähimpiin häiriintyviin asuin- ja lomakiinteistöihin. Ohjearvoja lähestyviä tasoja esiintyy Kantasatamaan johtavan yleisen tien varrella.

Yöaikaan satamatoiminnot taukoavat ja melutasot satamien ympärillä alenevat. Kantasatamaa lähinnä olevien Ykspihlajan asuinrakennusten kohdalla keskiäänitaso on noin 40 – 45 dB. Tulos alittaa yöajan lupamääräyksen 50 dB. Lähimmillä loma-asunnoilla keskiäänitaso yöllä on alle 40 dB. Rummelön – Harrbådan Natura-alueen eteläosassa yöajan keskiäänitaso on noin 40 – 44 dB. Tulos on Natura-alueen eteläosassa luonnonsuojelualueiden yöajan ohjearvon 40 dB tasalla tai lievästi sen yläpuolella. Suuri osa Natura-alueesta on kuitenkin yöajan suojelualueiden ohjearvon alittavassa melutasossa.

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on esitetty Kokkolan Sataman nykytilanteen ja tulevaisuuden suunnitelmien mukaisen laajentumisen jälkeinen melutilanne. Työ on tehty melumittauksin sekä melun leviämisen mallinnuksessa. Mallinnuksessa on sataman melujen lisäksi huomioitu suurteollisuusalueen kokonaismelutasot aikaisemman laaditun meluselvityksen mukaisesti. Ennustetilanteessa sataman päivä- ja yöajan raja-arvot ylittävälle melualueille ei jää loma- tai asuinrakennuksia. Hopeakiven satamaan tulee uusi ratayhteys. Junaliikenne aiheuttaa noin 40-44 dB keskiäänitason rataa lähinnä olevilla asuinrakennuksilla. Sataman toiminta-aikoihin ei tule muutoksia, vaikka toiminta laajenee.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

Kokkolan sataman jätehuollon järjestämisestä on laadittu jätehuoltosuunnitelma. Sataman jätehuoltosuunnitelma on päivitetty vuonna 2013 valtioneuvoston merenkulun ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (76/2010) mukaisesti. Sataman jätehuoltosuunnitelma sisältää sekä aluksista olevien jätteiden että satamatoiminnan kiinteistöjätteiden jätehuollon. Jätehuoltosuunnitelmaa tarkistetaan kun jätehuolto muuttuu merkittävästi.

Kokkolan Satama ei esikäsittele jätteitä. Satama käyttää jätehuoltoyritysten palveluja. Satamalla on tällä hetkellä voimassa oleva jätehuoltoyhteistyösopimus jätehuoltoyhtiön kanssa, joka hoitaa kokonaisuudessaan sataman jätehuollon. Jätehuoltoyritys vastaa jätteen kuljetuksesta, esikäsittelystä, hävittämisestä ja raportoinnista satamalle. Yritys hoitaa jäteastioiden tyhjennykset ja huollon sekä tarvittavat jätehuollon erityispalvelut, kuten öljyisten seosten, laivojen saniteetti- ja käymäläjätevesien, biojätteiden ja vaarallisten jätteiden kuljetuksen asianmukaiseen käsittelyyn tai vastaanottopaikkaan. Jätteet pää-

tyvät pääosin Kokkolan kaupungin alueella toimivan alueellisen jätehuoltoyh-tiön Ab Ekorosk Oy:n käsiteltäväksi.

Kokkolan satama on järjestänyt aluksia palvelevan jätehuollon seuraaville jä-tejakeille: Öljypitoinen jäte, haitalliset nestemäiset jätteet, käymälävedet, kiin-teä alusjäte (lajitellaan seuraavasti: paperi ja pahvi, lasi, metalli, polttojäte, sekajäte, kansainvälinen ruokajäte, biojäte ja vaarallisten jätteiden pienerät), alusten säiliö- ja ruumapesuvedet sekä painolastivedet. Lajittelupisteet löyty-vät jokaisesta satamaosasta.

Alukset hoitavat seuraavien jätteiden käsittelyn:

- vaaralliset jätteet (suuret määrät)
- IMDG-luokkiin kuuluvista lasteista syntyneet jätteet
- Muut lastijätteet (esim. pesuvedet , rikkipesurijätevedet, akut)

Alla olevassa taulukossa on kooste Hopeakiven sataman jätemääristä vuon-na 2012.

Jätelaji	Jätetunnus	Jätemäärä kg
Ruskea pahvi ja kartonki	20 01 01	24
Sekalasi	20 01 02	240
Energiajäte	20 01 99	24
Kaatopaikkajäte	20 03 01	9 600
Kokonaisjätemäärä		9 888
<i>Uusiohyötykäyttö</i>		264
<i>Energiahyötykäyttö</i>		24
<i>Hyötykäyttö yhteensä</i>		288
<i>-osuus kokonaisjätemääräs-tä %</i>		2,9
<i>Jätteen loppusijoitus</i>		9600
<i>-osuus kokonaisjätemääräs-tä %</i>		97,1

Ruoppaukset ja satamakenttien rakentaminen

Merialueen ruoppaukset ja satamakenttien rakentaminen luvitetaan erikseen.

Potkurivirrat

Sataman toiminnan aikaisia vaikutuksia ovat muun muassa alusliikenteen ai-heuttaman aallokon ja virtauksien vaikutukset lähialueelle sekä saaristolle. Satama-alueella tapahtuvalla laivaliikenteellä ei ole kovinkaan suurta merki-tystä lähimpiin Natura-alueisiin.

TOIMINNAN VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Satamatoiminnan ympäristövaikutukset aiheutuvat pääasiassa lastin käsitte-lystä, käsittelyn ja liikenteen aiheuttamasta melusta. Lisäksi vaikutuksia ai-heutuu alusliikenteen, rekka- ja autoliikenteen, raideliikenteen, työkoneiden ja lasti- ja hiekoituspölyn aiheuttamista päästöistä ilmaan. Laivaliikenne aiheut-taa virtausten muutoksia meriväylällä ja satamassa.

Vaikutukset yleiseen viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen

Sataman toiminnoilla voi olla välillisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen. Tällaisia tekijöitä voivat olla melu, päästöt ilmaan, haitallisten aineiden leviäminen ja kemikaalien kuljetukseen liittyvät mahdolliset vahingot ja kemikaalien varastoinnista aiheutuvat päästöt.

Sataman nykyiset toiminnot ja toiminnan laajentamiseksi suunnitellut rakennusalueet ovat olemassa olevaa satama-aluetta. Hankkeen vaikutukset viihtyvyyteen ja ihmisten terveyteen kuitenkin rajoittuvat satama-alueelle ja siten niiden ei katsota olevan merkittäviä.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin

Satama-alueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 – verkostoon kuuluvia tai muita luonnonsuojelun kannalta arvokkaita alueita. Satamaa lähinnä oleva suojelualue on Rummelön – Harrbådan (FI1000003) Natura 2000 - alue. Alue sijaitsee lähimmillään vajaan kahden kilometrin päässä Hopeakiven satamasta koilliseen. Etäisyyksistä johtuen nykyisellä ja tulevaisuudessa laajenevalla satama-alueen toiminnalla ei arvioida olevan haitallista vaikutusta.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Vaikutus vedenlaatuun

Kokkolan edustan merialuetta kuormittaa alueen teollisuus sekä kunnallinen jätevedenpuhdistamo. Satamakentiltä ja alusliikenteestä tuleva kuormitus voi lisätä veden ravinne- ja kiintoainepitoisuuksia sataman lähistöllä. Satamasta ja aluksista peräisin olevia aineita voi kertyä satama-altaan pohjalle. Kuitenkin sataman normaalitoiminnan vaikutukset veden laatuun voidaan arvioida olevan paikallisia ja varsin vähäisiä.

Sataman laajennuksilla on vaikutuksia veden laatuun rakentamisen aikana. Satama-alueen rakentamisen yhteydessä joudutaan tekemään ruoppauksia, jolloin merenpohjasta irtaa kiintoainesta sekä vapautuu kiintoaineeseen sitoutuneita ravinteita, erityisesti fosforia. Ruoppauksen aikana vesi voi samentua paikallisesti.

Sataman laajennuksen myötä lisääntyvä laivaliikenne lisää paikallisesti virtauksia merialueella, jotka irrottavat pohjasedimenttiä ja sekoittavat vettä rantojen läheisyydessä. Ruopattavat tai liikuteltavat massat voivat vapauttaa liikkeelle haitallisia aineita, jolloin pitoisuudet vedessä saattavat kohota. Käytännössä haitta-aineet sitoutuvat voimakkaasti kiintoainekseen, jolloin eliöille saatavilla olevien liukoisten haitta-aineiden pitoisuus jää pieneksi.

Sataman normaalitoimintojen vesistövaikutukset laajennuksen jälkeen arvioidaan jäävän kuitenkin paikallisiksi ja varsin vähäisiksi, vaikka laivaliikenne alueella tulee kasvamaan nykyisestään.

Vaikutus pohjaeliöstöön, kalastoon ja kalastukseen

Satama-alueen laajentamisen yhteydessä tehtävistä ruoppauksista johtuen voi alueen pohjaeliöstöön kohdistua lyhytaikaista kuormittumista. Nykyinen pohjaeläimistö tuhoutuu ruoppausalueelta. Eläimistön palautuminen alueelle

vie 2-3 vuotta. Myös haitta-ainepitoisuudet voivat olla suuremmat alueen sen hetkisten kalapopulaatioiden yksilöissä. Haitan arvioidaan kuitenkin olevan lyhytaikaista ja ohimenevää. Ruoppaustöiden yhteydessä poistetaan likaantunutta sedimenttiä satama-alueelta.

Normaalitoiminnan aikana vaikutukset eliöstöön kohdistuu lähinnä satamakentiltä huuhtoutuvista haitta-aineista sekä laivaliikenteen aiheuttamista potkurivirtojen vaikutuksista, jotka rajoittuvat kuitenkin sataman läheisyyteen sekä laivaväylien varrelle.

Ruoppauksen aiheuttamalla väliaikaisella veden samentumisella saattaa olla vaikutuksia alueen verkko- ja virkistyskalastukselle. Veden samentumisen vuoksi alueen kalaparvet saattavat kaikota äkillisesti. Pääosin vaikutukset rajautuvat kuitenkin ruoppausalueen läheisyyteen.

Kalastus on sataman läheisyydessä ympäröiviä alueita vähäisempää, koska satama-alueella kaikki laivaliikennettä haittaava kalastus on kielletty.

Vaikutukset ilmanlaatuun

Satama-alueen laajenemisen ja tavaraliikenteen kasvun myötä satamatoimintojen ja laivaliikenteen kasvaessa myös päästöjen ilmaan arvioidaan kasvavan nykyisestä. Kuitenkin vuonna 2015 voimaan tulevan rikkidirektiivin myötä ainakin laivojen rikkipäästöt pienenevät nykytilanteeseen nähden.

Ykspihlajan mittausasemalla nykyiset typenoksidipitoisuudet ovat alittaneet ohje- ja raja-arvot. Hengitettävien hiukkasten suurimmat vuorokausipitoisuudet ovat ylittäneet vuosittain valtioneuvoston asettaman vuorokausiraja-arvon, mutta vuorokausiohjeeseen ja vuosisiraja-arvoon verrattavat pitoisuudet ovat alittaneet. Satamatoiminnoista aiheutuvien päästöjen ei arvioida lisäävän merkittävästi pitoisuuksia nykytilanteeseen nähden satama-alueen ulkopuolella.

Melun ja värinän vaikutukset

Vuonna 2013 tehdyssä meluselvityksessä on esitetty Kokkolan Sataman nykytilanteen ja tulevaisuuden suunnitelmien mukaisen laajentumisen jälkeinen melutilanne.

Tehdyn meluselvityksen mukaan sataman melualueet rajoittuvat suurelta osin laajennetulle satamakentälle, ympärillä oleviin teollisuuslaitoksiin ja muihin satamaosiin. Hopeakiven sataman päivä- ja yöajan raja-arvot ylittävälle melualueelle ei jää loma- tai asuinrakennuksia.

Tulevaisuuden laajentumishankkeet lisäävät kuljetusten määrää, mikä näkyy raideliikenteen melun lisäämisinä.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käyttötarkkailu ja kirjanpito

Sataman toiminnasta ja sen jätehuollosta pidetään kirjaa, johon merkitään satamassa käyneiden laivojen määrä, purkamis- ja lastausajat sekä satamassa oloajat, sataman kautta tuotujen ja vietyjen tavaroiden laji, määrä ja käsittelytapa, toiminnasta syntyvät jätteet luokiteltuna valtioneuvoston jätteistä antaman asetuksen 179/2012 mukaisesti sekä jätteiden määrä, varastointi, käsittely ja toimituspaikat, sataman omassa toiminnassa käytetyt polttoaineet ja niiden määrä, sataman toiminnasta syntyvät laskennalliset vuosipäästöt (t/a) ilmaan (rikkidioksidi, typenoksidit, hiilivedyt, hiukkaset ja hiilidioksidi) sekä poikkeukselliset tilanteet, niiden kesto, syy ja korjaustoimenpiteet.

Satama pitää käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan öljyn- ja hiekanerotuskaivojen toiminta sekä tarkastusten ajankohdat, sadevesiviemäreiden kautta johdettavan veden laadun tarkkailu sekä poikkeustilanteet (esimerkiksi kemikaalivuodot).

Yhteenveto käyttötarkkailusta toimitetaan Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle vuosittain seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Raportoinnissa käytetään ensisijaisesti TYVI-lomakepalvelua.

Päästötarkkailu

Vesien tarkkailu

Satama-alueella syntyvien hulevesien vedenlaatu selvitetään hulevesistä otettavien vesinäytteiden perusteella. Vedenlaatutietojen ja syntyvien vesimäärien avulla arvioidaan hulevesien mereen aiheutuva kuormitus.

Sadevesiviemärien kautta johdettavan veden laatua tarkkaillaan ottamalla näyte ennen vesien johtamista mereen. Näyte otetaan kerran vuodessa ajankohtana, joka vastaa sataman normaalitoimintaa. Vesinäytteestä analysoidaan sähkönjohtavuus, pH, öljyhiilivedyt sekä satamassa mahdollisesti käsiteltävien muiden ympäristölle haitallisten aineiden pitoisuudet, joiden analysointitarve arvioidaan erikseen jokaisen näytteenottokerran yhteydessä.

Tarkkailun tulokset ja arvio kuormituksesta toimitetaan Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä.

Vaikutustarkkailu

Meriveden tarkkailu

Kokkolan merialueen tilaa ja yleistä käyttökelpoisuutta tutkitaan vuosittain yhteistarkkailuin. Tutkimuksen kaksi tarkkailupistettä sijaitsevat Ykspihlajanlahdella.

Merialueen veden metallipitoisuuksia tutkitaan sekä talvi- että avovesiaikana. Merialueen vesistä tutkitaan raudan, sinkin, kuparin, arseenin, kobolttin, nikkelin kadmiumin ja elohopean pitoisuuksia.

Kalataloustarkkailu

Kalataloustarkkailu suoritetaan Kokkolan edustan merialueen kalataloustarkkailuohjelman (2009-2015) mukaisesti, jonka Pohjanmaan työvoima- ja elinkeinokeskuksen kalatalousviranomaisen on 6.7.2009 antamallaan päätöksellä (dnro 826/5723/2008) hyväksynyt.

Ilmanlaadun tarkkailu

Sataman vaikutusta ilmanlaatuun tarkkaillaan osana ilmanlaadun yhteistarkkailua, jossa Kokkolan Satama on ollut mukana vuodesta 2004 lähtien. Pysyviä mittausasemia on Ykspihlajan koululla sekä kaupungin keskustassa.

Melun tarkkailu

Melua mitataan joka kolmas vuosi. Melumallinnus tehdään yhdessä suurteollisuuden kanssa joka viides vuosi.

POIKKEUKSELLISIIN TILANTEISIIN VARAUTUMINENRiskien arviointi

Satamatoiminnan ympäristöriskit liittyvät yleensä kemikaalien varastoinnin, käsittelyn ja kuljetusten sekä muun liikenteen onnettomuustilanteisiin, jolloin vaarallisia aineita voi päästä mereen.

Suuri satamia koskeva ympäristöriski on laivan uppoaminen ja polttoainelas-tin valuminen mereen, jolloin ympäristön rantojen likaantuminen aiheuttaa suurvahingon. Myös myrkyllisten aineiden purkamisen yhteydessä tapahtuva putkirikko saattaisi aiheuttaa merkittävän ympäristöriskin.

Toimet onnettomuuksien estämiseksi

Kokkolan Satamaan on laadittu turvaopas vuonna 2012. Turvaopas sisältää ohjeita ja määräyksiä, joita kaikkien satama-alueella työskentelevien on nou-datettava. Ohjeet ja määräykset perustuvat Kokkolan Sataman satamajärjes-tykseen ja satamatoimintaa säätelevään lainsäädäntöön.

Satama-alueella toimijan on mm. perehdyttävä turvallisuusohjeisiin, vastatta-va omien materiaalien ja työvälineiden asianmukaisesta säilytyksestä sekä järjestyksen ja turvallisuuden säilymisestä työkohteessaan. Poikkeavista ti-lanteista tulee ilmoittaa välittömästi Kokkolan Satamalle. Satama-alueen siis-teydellä ja hyvällä järjestyksellä edistetään turvallista toimintaa. Työskentely satamassa edellyttää voimassaolevaa työturvallisuuskorttia sekä lupaa Kok-kolan Satamalta. Palavien ja muiden vaarallisten aineiden säilyttämiseen tu-lee olla Kokkolan Sataman myöntämä lupa.

Satama-alue on aidattu ja vartioitu, liikkuminen alueella on luvanvaraista. Alueella on 30 km/h nopeusrajoitus ja ajaminen on sallittu ainoastaan nimet-tyjä teitä pitkin. Kokkolan Satama vastaa kaikista raideliikenteen kunnossapi-dosta ja ratatöistä mitä Kokkolan Sataman hallinnoimilla raiteilla ja tai niiden läheisyydessä tapahtuu.

Toimet onnettomuus- ja häiriötilanteissa

Kokkolan Sataman turvallisuusohjeissa kuvataan toimintaa vahinko- tai vaa-ratilanteen sattuessa. Ympäristövahingoista ja päästöistä sekä öljypäästöistä

mereen on ilmoitettava välittömästi Kokkolan Satamalle, ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pelastuslaitokselle. Kokkolan kaupungin palokunnan lisäksi suurteollisuusalueella on tehdaspalokuntia.

Satamassa on hätäsuihku, suojavaatevarasto, ensiapuvälineet sekä vahinkojen torjuntaan imeytysturvetta ja välineet hulevesikaivojen kansien peittämiseen. Alkusammutuskalusto ja paloposti pidetään aina toimintakunnossa. Rikkipäästöjä voidaan neutraloida kalkilla.

VAHINKOARVIO JA VAHINKOA ESTÄVÄT TOIMENPITEET JA KORVAUKSET

Kokkolan Sataman mukaan Hopeakiven sataman hakemuksen mukaisesta normaalitoiminnasta ei aiheudu korvattavaa vahinkoa.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Lupahakemusta on täydennetty 17.1.2014, 16.4.2014, 30.10.2014, 5.6.2015 ja 8.9.2015.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Kokkolan kaupungin ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustauluilla 27.5.–26.6.2014. Ympäristölupahakemuksesta koskeva ilmoitus on julkaistu sanomalehdissä Keski-Pohjanmaa ja Österbottens Tidning. Ympäristölupahakemus ja siihen liittyvät selvitykset ovat olleet kuulutusajan yleisesti nähtävillä Kokkolan kaupungissa.

Lupahakemuksesta on annettu erikseen tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan seuraavan Hopeakiven satamaosasta:

Kyseessä on olemassa olevan sataman toiminta, joka hakemuksen mukaan laajenee. Hopeakiven satamaosa käsittää kaksi laituria, joiden yhteispituus on 310 m. Tällä hetkellä satamassa ei ole kiinteitä varastoja. Sataman nykyinen maapinta-ala on 35,9 ha. Satamassa käsitellään kiinteitä ja nestemäisiä kemikaaleja, kuten hienolannoitteita, fosforihappoa ja nestemäisiä polttoaineita.

Satamaa on suunniteltu valkoisen bulkkimateriaalin eli alumiinisaven ja kalkkikiven kuljetussatamaksi. Lupahakemuksen mukaan Hopeakiven sataman kautta tuotaisiin erityisesti kalisuolaa ja kalkkikiveä. Vienti koostuisi pääasiassa kaliumsulfaatista ja monokalsiumfosfaatista. Irtotavaraliikenne kasvaa ja toiminnan odotetaan kaksinkertaistuvan jatkossa. Laajennussuunnitelman mukaan Hopeakiven satamaosan kokonaisliikenteen arvioidaan kasvavan 0,7 miljoonasta tonnista 1,5 miljoonaan tonniin vuodessa. Tässä lausunnossa ELY-keskus ottaa kantaa vain hakemuksen keskeisiin osiin.

Päästöt vesiin

Hulevedet johdetaan käsittelemättöminä viemäröinnin kautta mereen. Asfalttoimattomilla alueilla (32 ha) hulevedet imeytyvät maahan. Hopeakiven sataman nykyisestä toiminnasta asfaltoidulta alueelta aiheutuvat hulevedet on tutkittu kahdesta näytteenottokaivosta kertaluonteisesti 2.7.2013. Raportin mukaan näytteet otettiin sataman normaalin toiminnan aikana, jolloin sataman toiminta ei hakemuksen mukaan aiheuta haitallisia päästöjä mereen tai viemäriin. Normaalista toimintaa ei tarkemmin kuvattu kyseisessä raportissa. Tulosten mukaan hulevesien fosforipitoisuudet olivat selvästi koholla. Myös öljyhiilivetyjakeiden (C10-C40) ja raskaiden öljyjakeiden (C21-C40) pitoisuudet olivat koholla. Lisäksi raskasmetallien pitoisuudet olivat jonkin verran koholla. Yhtiö toteaa hakemuksessaan, että yksittäinen näytteenotto ei ole riittävä toiminnan vuosikuormituksen arvioimiseksi ja, että luotettava arviointi tarkoittaisi pitkän aikavälin tarkastelua.

Yhtiön tulee selvittää olemassa olevasta toiminnasta aiheutuvat päästöt ja niiden vaihtelut mereen nykyistä tarkemmin. Selvittämisvelvollisuus korostuu toiminnan laajentuessa merkittävästi, jotta voitaisiin arvioida kuormitus nyt ja toiminnan laajentuessa. Hulevesinäytteitä on otettava tehostetusti vähintään yhden vuoden ajan kerran kuukaudessa ja sen jälkeen vähintään 2 kertaa vuodessa. Näytteenottotiheyttä voidaan myöhemmin harventaa, kun hulevesikuormituksesta saadaan pitkän aikavälin luotettavia tuloksia. Saatuja tuloksia tulisi tarkastella myös suhteessa alueeseen, jolta hulevedet kerätään. Tämä on tärkeää senkin takia, että oltaisiin selvillä sataman toiminnan laajennuksen vaikutuksista hulevesin laatuun. Näytteenotonaikainen sataman toiminta, kuten alueella varastoidut raaka-aineet ja niiden määrät, tulisi kirjata ylös. Myös virtaamat on näytteenoton yhteydessä mitattava. Satamakentän vesien keräys- ja johtamisjärjestelmä tulisi varustaa ainakin kiintoaineen poistolla ja öljynerotuskaivoilla. Viemäreissä tulisi olla sulkumahdollisuus, ainakin IMO-alueilla. Myös näytteenottokaivot tulisi rakentaa siten, että ne mahdollistaisivat luotettavan näytteenoton, virtaamien mittauksen ja virtaamien seurannan. Hulevedet tulisi johtaa uudelta satama-alueelta mahdollisimman keskitetysti mereen.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa ei ole kuvattu riittävän yksityiskohtaisesti miten satama-alue laajenee esimerkiksi asfaltoidun alueen osalta. Hakemuksessa on esitetty, että satamaa laajennetaan kahdessa vaiheessa. Kuvien perusteella pinta-ala moninkertaistuisi. Hakemuksesta ei myöskään ilmene riittävän yksityiskohtaisesti miten asfalttoimattomaa aluetta käytetään satamatoiminnassa ja muodostuuko alueelta laadultaan samankaltaisia hulevesiä kuin asfaltoidulta. Myös asfalttoimattoman alueen hulevesien määrä ja laatu olisi selvitettävä. Selvityksen perusteella voidaan arvioida hulevesien mahdollisen käsittelyn ja jatkotarkkailun tarve.

ELY-keskus katsoo, että sataman tulisi jatkossa varautua jätevesien tehokkaampaan käsittelyyn, jopa niiden erilliskäsittelyyn ennen johtamista mereen. Koko Hopeakiven satamaosaa käsittävä hulevesien johtamis- ja käsittelysuunnitelma sekä näytteenottosuunnitelma on esitettävä ELY-keskukselle.

Päästöt ilmaan

Hakemuksesta ei ilmene riittävällä tasolla Hopeakiven sataman vuosittaisia alus-, maantie-, satama- ja raideliikenteen tietoja siten, että ilmapäästöt voitaisiin kokonaisuudessaan luotettavasti arvioida. Hakemuksessa on esitetty tiedot Syväsataman ja Hopeakiven sataman arvioiduista ilmapäästöistä vuonna 2016 (taulukko 13). Sen mukaan ilmapäästöt kasvavat merkittävästi nykyisestä. Hakemuksessa esitetyt ilmapäästöjen leviämismallit ja muut tiedot liikennemääristä ovat vuosilta 2002 – 2004. Luvan saajan olisi laadittava uudet ilmapäästölaskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli ja arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukaisessa laajennuksessa toiminnassa.

Kun Hopeakiven satamaa käytettäisiin lähinnä irtolastien käsittelyyn, olisi lastien pölyämiseen kiinnitettävä erityistä huomiota. Luvan saajan olisi otettava käyttöön pölyhaittoja vähentäviä tekniikoita, kuten suljettuja lastinkäsittelyjärjestelmiä. Irtolastit, joista voi aiheutua pölyhaittoja, olisi varastoitava halleissa ja lähtökohtaisesti irtolastien siirrot ja lastaukset tulisi hoitaa suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä. Luvan saajan olisi esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma pölyhaittojen vähentämiseksi. Suunnitelmasta tulisi ilmetä tiedot eniten pölyävistä lasteista ja niiden siirtoon kuluneesta ajasta sekä esitys pölyhaittojen vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi olisi annettava tarpeelliset määräykset.

Melu- ja tärinäpäästöt

ELY-keskus lausuu Hopeakiven sataman melupäästöistä yhdessä Syväsataman ja Kantasataman melupäästöistä Kantasataman ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamista koskevan hakemuksen lausunnossa.

Sataman jätehuolto

MARPOL 73/78 – yleissopimuksen V liitteen kokonaisuudistuksen myötä meriympäristölle haitalliseksi luokiteltavia irtolasteja kuljettavien alusten lastijäämiä ei saa poistaa mereen millään alueella, vaan ne tulee toimittaa sataman vastaanottolaitteisiin sekä erityisalueilla että niiden ulkopuolella. Erityisalueilla vallitsee tätäkin tiukempi vaatimus eli lastijäämiä ei lähtökohtaisesti saa lainkaan poistaa mereen. Hopeakiven sataman on jatkossa varauduttava irtolastialusten lastiruuman pesuvesien vastaanottoon. Hopeakiven sataman on lisäksi varauduttava polttoaineiden rikkipesurien jätteiden ja vuotovesien vastaanottoon.

Sataman jätemäärät huomioon ottaen luvan hakijan on pidettävä hakemuksessa esitettyä tarkemmin kirjaa kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikoista sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä. Kun esimerkiksi satamakenttien siivouksesta huolehtii operaattori, on toiminnanharjoittajan myös huolehdittava siitä, että jätehuollosta vastaavat henkilöt perehdytetään toiminnan seurantaan ja tarkkailuun ja, että heille annetaan siitä riittävät tiedot. Luvan hakijan on esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma jätteen käsittelyn seurannan ja tarkkailun järjestämisestä.

ELY-keskus toteaa vielä, että jätteiden kuljettajien tulee olla merkittynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätetiedostoon ja, että kuljetuksen siirtoasiakirjoihin tulee sisällyttää jäteasetuksessa (179/2012) edellytetyt tiedot.

Tarkkailu

Luvan saajan on laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta. Päästö- ja vaikutustarkkailua koskeva säännöllinen raportointi tulisi mahdollisuuksien mukaan laatia TYVI-VAHTI – palvelussa. ELY-keskus toteaa, että luvan saajan tulee lisäksi osallistua sekä Kokkolan merialueen että Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailuun.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että satamaosan toiminnan laajuus huomioiden, sillä ei ole tällä hetkellä merkittäviä ympäristövaikutuksia. Mikäli toiminta laajenee merkittävästi ympäristövaikutuksista voidaan todeta, että merkittävimmät ovat vesistövaikutukset. On tärkeätä, että lastaukset toteutetaan siten, että pölypäästöt ovat mahdollimman pieniä ja että irtotavaran lastausten yhteydessä sadevesikaivojen kannet suljetaan, jotta pölypäästöt eivät pääse sadevesikaivoihin eivätkä leviämään lähialueille.

Sataman meluselvitysten mukaan Hopeakivensataman melutasot ovat sellaiset, että niiden merkitys on hyvin pieni. Mikäli toiminta kehittyy, niin melutasot nousevat siten, että ne kuuluvat toiminnan aikana selvästi lähimmille asuntoalueille. Toisaalta satamamelun yhteyteen kytkeytyy myös melu, joka aiheutuu esim. liikenteestä alueelle ja alueelta pois. Melutasot osoittavat kuitenkin, että melu tulee huomioida toiminnassa siten, että tarpeetonta melua ja korkeita melutasoja vältetään ja huomioidaan myös käyttöajat siten, että yöaikainen melu on estettävissä.

Jätehuolto ja jätevesihuollon osalta voidaan todeta, että kun toiminta toteutetaan hakemuksen mukaisesti, ympäristöasiat ovat hallinnassa. Rakennus- ja ympäristölautakunta toteavat hakemuksesta lisäksi: Luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa kuitenkin siten, että ympäristövaikutusten pienentämiseksi ja tarkkailemiseksi on syytä asettaa erinäisiä määräyksiä. Luvan voimassaoloajaksi esitetään 10 vuotta kuitenkin siten, että kaikki Kokkolan sataman luvat voitaisiin tarkastella samana ajankohtana.

Satamatoiminnassa pölypäästöiltä ei voi välttyä, mutta sekä toimintatavoilla, toimintatekniikalla sekä uusinta tekniikkaa hyödyntämällä voidaan päästöjä rajoittaa merkittävästi. Lisäksi tulee selvittää mahdollisuus ankarien tuuliolosuhteiden vallitessa rajoittaa irtotavaran käsittelyä.

Irtotavaran käsittelyn yhteydessä tulee sadevesiviemäreiden kannet sulkea irtotavaran täytön ajaksi ja lisäksi laitureiden siistimisellä voidaan estää vesipäästöt sekä laiturin pölyämisen seurauksena että sadevesijärjestelmän kautta tulevien päästöjen osalta.

Meluselvityksen mukaan voidaan todeta, että melupäästöt eivät ylitä raja- tai ohjearvoja, mutta ne kuuluvat selvästi lähellä olevalle Ykspihlajan asuntoalueelle. Tarkat käyttöajat määräyksissä helpottavat toimintaa, sillä silloin melun kuuluminen on ennakoitavissa. Lisäksi voidaan erilaisten työmenetelmien se-

kä laitteiden teknisen kehityksen myötä päästä tilanteeseen, jossa melupäästöjen vähentäminen on mahdollista.

Lisäksi todetaan toiminnan tarkkailusta, että toiminnanharjoittajan tulee ilmoittaa poikkeuksellisista tilanteista välittömästi Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Kokkolan Sataman tulee osallistua sekä ilmanlaadun että edustan merialueen yhteistarkkailuihin.

Melutarkkailun osalta tulee pyrkiä yhteistarkkailuun ja sellaiseen tilanteeseen, että kaikki Kokkolan suurteollisuusalueen melutarkkailut ja laskelmat toteutetaan samanaikaisesti. Satama on merkittävä melulähde, mutta alueella on myös muita merkittäviä melulähteitä. Sadevesitarkkailun tulee toteuttaa aluksi neljä kertaa vuodessa ja määrää voidaan pienentää, mikäli tulokset antavat siihen mahdollisuuden.

Pohjanmaan ELY-keskus kalatalousviranomaisen katsoo, että ympäristölupa Hopeakiven satamalle voidaan myöntää. Luvan saajan on tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Tarkkailu voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Liikennevirasto toteaa lausunnossaan seuraavan: Hankkeesta vastaavan tulee toimittaa mahdolliset kartoitustietojen muutostiedot Liikenneviraston väyläyksikölle meriväyläyksikölle merikarttojen sekä väyläkorttien ylläpitoa varten numeerisina (esim. AutoCad-formaatissa) joko sähköpostitse: kirjaamo@liikennevirasto.fi tai osoitteeseen: Liikennevirasto, Meriväyläyksikkö, PL 20, 65100 Vaasa.

Liikennevirasto suunnittelee yhteistyössä Kokkolan sataman kanssa Kokkolan väylän ja syväsataman syventymistä metrillä. Hankkeesta on jätetty vesilupahakemus vuoden 2014 aikana. Hankkeesta ruopattavat massat on suunniteltu läjitettäväksi vesialueen sijasta Kokkolan sataman alueella jo oleviin ja uusiin sinne rakennettaviin täyttöaltaisiin.

Muistutukset ja mielipiteet

1. Kokkolan Kalastajain Seura ry esittää seuraavan muistutuksen: Sataman toiminnalla on monenlaisia lupia. Seura ei hyväksy kaivoilta mereen menevää vesikuormitusta. Kaivoja tulisi tarkkailla ehkä useammin ja tyhjentää, jotta valumat mereen estetään.

Laiturien pesuun tulee kiinnittää suurempaa huomiota.

2. Heikki Aalto toteaa muistutuksessaan olleensa ilmoitusvelvollinen ammatikalastaja 90-luvun alusta lähtien ja kalastaneensa Pihlajan ja Kokkolan vesillä. Tänä aikana tehdas- ja satamahankkeita on ollut useita, jopa kymmeniä. Kalastukselle aiheutuvista haitoista on aina luvattu korvauksia, mutta tähän mennessä korvauksia ei ole tullut.

Merialue on todella surkeassa kunnossa Kokkolan edustalla eikä lähivesillä ole minkäänlaista kalaa, näin ollen kertakorvaus on ainut mahdollisuus saada korvauksia kalastukselle aiheutuvista haitoista ennen luvan myöntämistä. Jälkikäteen se on mahdotonta.

3. Kokkolan Teollisuusvesi Oy (ent. KIP Service Oy) on tutustunut viitekohdassa mainittuihin Liikelaitos Kokkolan Sataman ympäristölupahakemuksiin ja haluaa esittää hakemusten johdosta muistutuksenaan seuraavaa:

Kokkolan Teollisuusvesi Oy:n merivedenottamo sijaitsee Kokkolan syväsataman satama-altaan itäpäässä. Merivesipumppaamo on ollut käytössä 1960-luvulta ja sen kautta johdetaan lähes kaikkien Kokkolan suurteollisuusalueen teollisuuslaitosten tarvitsema merivesi. Kokkolan Teollisuus Oy:llä on veden johtamiselle merestä jäähdytysvedeksi voimassa oleva vesilain mukainen lupa (päätös nro 59/2009/1, dnro LSY-2009-Y-145, 23.12.2009).

Meriveden laatu satama-altaassa on vaihtelevaa ollen välillä erittäin huono-laatuista. Runsaasti kiintoaineita sisältävä merivesi voi aiheuttaa haasteita pumppaamalla ja edelleen tuotantolaitoksilla. Kokkolan Teollisuusvesi Oy pyytää Liikelaitos Kokkolan Satamaa ilmoittamaan hyvissä ajoin etukäteen mahdollisista meriveden laatua heikentävistä toimenpiteistä satama-alueella.

4. Lars Sundström toteaa muistutuksessaan, että sataman toiminta aiheuttaa häiriötä hänen kalastukselleen Öjan itärannalla, jossa hänellä on paikat pysyville pyydyksille. Tulevat tilapäiset työt ja pysyvä toiminta vaikuttaa kielteisesti muistuttajan kalastukseen. Satamanosien toiminnasta aiheutuu pölyä ja melua sekä veden samenemista. Virtauksien mukana leviävä pöly ja kiintoaines aiheuttavat verkkohavasten likaantumista ja painavat pyydysten keltuvia osia. Pyydyksessä olevat kalat häiriintyvät melusta. Melu stressaa myös kaloja niin, että linnut pääsevät vahingoittamaan pyydyksiä. Alusliikenteen aiheuttamat aallot häiritsevät, kun pyydyksiä lasketaan ja nostetaan. Maininkien vuoksi pitää turvallisuussyystä olla tarkkaavainen. Alusliikenteen aiheuttamat aallot häiritsevät talvisin verkkokalastusta särkemällä jäätä laajoilta alueilta. Aallot myös aiheuttavat ennakoimattomia muutoksia jääpeitteelle.

Kokkolan Satama tulee velvoittaa korvaamaan muistuttajan kalastusyritykselle satamatoiminnasta aiheutuva ylimääräinen työ ja häiriö. Korvaus voi olla myös satamatoiminnasta maksettava kertakorvaus. Mikäli satamassa tapahtuu onnettomuus tms., siitä tulee korvata erikseen.

Arvio satamatoiminnasta johtuvista kustannuksista: Puhdistuksesta, värjämisestä ja kyllästämisestä aiheutuvat työt 1700 €, vahingoittuneista ja pilaantuneista pyydyksistä 1500 € sekä ylimääräisestä työstä ja häirinnästä johtuvat kustannukset 500 €, yhteensä 3700 €.

Kokkolan satama saa mielellään sopia korvauksista muistuttajan kanssa.

5. Göran Blomqvist. Kokkolan Sataman ympäristöluvan tarkistamishakemuksen johdosta koskien Syväsataman täyttöallasta ja uutta Hopeakiven satamaa totean seuraavaa. Asiakirjoissa esitetyn perusteella Hopeakiven sataman toiminta tulee kasvamaan merkittävästi. Tämä johtuu osittain siitä, että valkobulkkitarvan käsittely siirtyy Kantasatamasta Hopeakiven satamaan.

Lisäksi suuri osa tällä hetkellä ei tiedossa olevista tavaroista tulee tulevaisuudessa käsiteltäväksi satamaan.

Tämä tulee lisäämään lastikäsittelyn aiheuttamaa melua sekä päästöjä ilmaan ja mereen. Satamatoiminnan melu on ollut hyväksyttävällä tasolla korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen dnro 188/1/08 jälkeen. Uuden sataman melutasot eivät saa ylittää tässä päätöksessä annettua tasoa.

Tavaraa on käsiteltävä siten, että päästöt pysyvät pienenä eikä tavaraa jätetä laiturille, koska kovilla tuulilla tavaraa leviää mereen ja ympäristöön. Jo nykyisissä olosuhteissa on havaittavissa hiukkaspilvi, joka leviää tuulen mukana useita kilometrejä. Nämä ainepitoisuudet joutuvat myös mereen ja leviävät virtauksien mukana siten, että suuri osa Yksipihlajan Gloppetista muuttuu ajoittain mutavelliksi. Kiintoaineita tarttuu rysäpyydyksiin ja havakset paksuuntuvat niin, ettei kala mene verkkoihin. Muistuttaja vuokraa Öjan osakskunnalta kalastusvesiä Munsön saaresta Reipsin venesulkuun asti.

Muistuttaja vaatii, että Yksipihlajan Satama kantaa vastuunsa ja korvaa tulevasta vahingosta. Korvaus voi olla myös kertakorvaus.

6. Pentti Rainosalo esittää muistutuksessaan korvausvaatimuksia. Korvausvaatimukset koskevat Liikelaitos Kokkolan Sataman kaikkia neljää lupahakemusta. Korvausvaatimus koskee kaikkia kalastukselle aiheutuneita vahinkoja, sekä haittoja tulevista toimenpiteistä yltäen vuoteen 2024 asti.

Erittely vahingoista:

1. Satama-alueen sulkeminen esti pysyvästi pääsyn aallonmurtajan takana sijaitsevalle talvipyyntipaikalle.
2. Laitureiden pesusta johtuva verkkojen likaantuminen.
3. Taulukarin siian kutualueen tuhoutuminen (matkat pidentyneet syksyllä)
4. Laitureiden rakentaminen sekä niihin liittyvät ruoppaukset ovat samentaneet vesiä.
5. Liikenteen kasvaessa ja laivojen koon suuretessa potkurivirrat aiheuttavat veden samentumista hyvinkin kaukana.
6. Laivaliikenteen takia myös jääteiden muodostuminen kalastusalueilla on hidastunut, vaikeuttaen talvikalastusta (pyyntipäivät vähentyneet).
7. Sataman vesialueen laajentuminen vesialueilla sekä pengerrystyöt ovat rajoittaneet kalastusta.
8. Laivojen purkamisesta sekä lastauksesta leviävä pöly kertyy talviaikana sulamisveden mukana avantoihin sotkien verkot.
9. Myös hylkeet ovat alkaneet talvehtia satama-alueiden suluissa aiheuttaen vahinkoa.

Korvausvaatimus kertakorvauksena viisitoistatuhatta (15 000) euroa kattaen kaikki vahingot, jonka jälkeen kalastuksen osalta muita vaatimuksia ei tehdä ja satamalaitos on vapaa velvoitteista.

Korvausta haettaessa on huomioitu sataman työllistävä vaikutus, minkä takia korvausvaatimus on laskettu todellisia vahinkoja pienemmäksi, sekä vahingot ja haitat ajoittuvat pitkälle aikajaksolle ja ovat myös pysyviä tai pitkäkestoisia.

7. Heimo Mäenpää on jättänyt korvausvaatimuksen. Korvausvaatimus koskee kaikkea kalastukselle aiheutuneita vahinkoja, sekä haittoja tulevista toimenpiteistä ylittäen vuoteen 2024 asti.

Erittely vahingoista:

1. Satama-alueen sulkeminen esti pysyvästi pääsyn aallonmurtajan takana sijaitsevalle talvipyyntipaikalle.
2. Laitureiden pesusta johtuvat verkkojen likaantuminen.
3. Taulukarin siian kutualueen tuhoutuminen (matkat pidentyneet syksyllä)
4. Laitureiden rakentaminen sekä niihin liittyvät ruoppaukset ovat samentaneet vesiä.
5. Liikenteen kasvaessa ja laivojen koon suuretessa potkurivirrat aiheuttavat veden samentumista hyvinkin kaukana.
6. Laivaliikenteen takia myös jääteiden muodostuminen kalastusalueilla on hidastunut, vaikeuttaen talvikalastusta. (pyyntipäivät vähentyneet).
7. Sataman vesialueen laajentuminen vesialueilla sekä pengerrystyöt ovat rajoittaneet kalastusta.
8. Laivojen purkamisesta sekä lastauksesta leviävä pöly kertyy talviaikana sulamisvesien mukana avantoihin sotkien verkot.
9. Myös hylkeet ovat alkaneet talvehtia satama-alueiden sulissa aiheuttaen vahinkoa, varsinkin Kantasataman läheisyydessä missä kalastusalueet sijaitsevat lähempänä satama-aluetta.

Korvausvaatimus kertakorvauksena: viisitoistatuhatta (15 000) euroa kattaen kaikki vahingot, jonka jälkeen kalastuksen osalta muita vaatimuksia ei tehdä ja satamalaitos on vapaa velvoitteista.

Korvausta haettaessa on huomioitu sataman työllistävä vaikutus minkä takia korvausvaatimus on laskettu todellisia vahinkoja pienemmäksi, sekä vahingot ja haitat ajoittuvat pitkälle aikajaksolle ja ovat myös pysyviä tai pitkäkestoisia.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Seuraavassa on esitetty hakemuksesta annettujen lausuntojen ja muistutusten keskeiset sisällöt sekä Kokkolan Sataman vastine niihin kunkin asiakohdan yhteydessä *kursivoidulla tekstillä*.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Päästöt vesiin

- Sataman päällystetyllä alueella (3,9 ha) hulevesiä kertyy hakemuksen mukaan arviolta noin 5 300 m³ vuodessa. Hulevedet johdetaan käsittelemättöminä viemäröinnin kautta mereen. Asfaltoimattomilla alueilla (32 ha) hulevedet imeytyvät maahan.
Hakija toteaa, että vain asfaltoidut ja viemäröidyt alueet ovat sataman aktiivista toiminnallista aluetta. Pinnoittamattomat alueet ovat nk. kehitysaluetta, jolle ei ole osoitettu varastoja tai muuta sataman normaalia toimintaa. Hulevesijärjestelmät rakennetaan kenttärakenteiden rakentamisen yhteydessä.

- Yhtiön tulee selvittää olemassa olevasta toiminnasta aiheutuvat päästöt ja niiden vaihtelut mereen nykyistä tarkemmin. Selvittämisvelvollisuus korostuu toiminnan laajentuessa merkittävästi, jotta voitaisiin arvioida kuormitus nyt ja toiminnan laajentuessa. Hulevesinäytteitä on otettava tehostetusti vähintään yhden vuoden ajan kerran kuukaudessa ja sen jälkeen vähintään kaksi kertaa vuodessa. Näytteenottotiheyttä voidaan myöhemmin harventaa, kun hulevesikuormituksesta saadaan pitkän aikavälin luotettavia tuloksia. Saatuja tuloksia tulisi tarkastella myös suhteessa alueeseen, jolta hulevedet kerätään jne.

Hakija toteaa, että hulevesien tarkempi kartoitus voi olla tarpeen todellisen kuormituksen selvittämiseksi, mutta ELY-keskuksen esittämää näytteenoton tiheyttä satama pitää liian tiheänä. Eri alueiden tuotteet eivät juurikaan vaihdu eikä talvikaudella hulevesiä synny. Satama esittää, että näytteitä otettaisiin sulan maan aikana yhden vuoden aikana neljä kertaa, jotta hulevesien pitoisuusvaihtelu saataisiin selville. Asfalttoimattomilla alueilla ei ole satamatoimintaa, joten satama ei pidä tarpeellisena näiden alueiden hulevesipäästöjen selvittämistä. Lisäksi hakija toteaa, että se on mukana Kokkolan Veden teettämässä merialueen virtausmalliselvityksessä.

Sataman uudet rakennettavat viemärit varustetaan nykykäytännön mukaisesti hiekan- ja öljynerotuskaivoilla ja osassa kaivoja on sulkumahdollisuus. Tuotteiden lastaamisen ajaksi viemärien kannet varustetaan nk. sokeilla kansilla, jolloin kiintoainespitoisen huleveden pääsy viemäriin estyy. Satama on tehostanut bulkkitavaran vartastointialueilla puhtaanapitoa. Tuotteet harjataan lastausvaiheen jälkeen takaisin tuotekasoihin, näin ollen myös jauhaantuminen ja kulkeutuminen alueelta toiselle on vähentynyt. Satama pitää ELY-keskuksen esittämää tapaa, jossa sataman hulevedet purettaisiin yhdestä pisteestä mereen, vaikeana toteuttaa. Kentän äärilaidalta toiselle on varsin pitkä matka, joten alueiden lokeroiminen tuo toimintavarmuutta myös hulevesijärjestelmän toimivuuteen ja mahdollistaa mahdollisten käsittelyjen järjestämistä samankaltaisille hulevesille. Erilaisten hulevesien sekoittumista toisiinsa satama ei pidä järkevänä.

- Hakemuksessa ei ole kuvattu riittävän yksityiskohtaisesti miten satama-alue laajenee esimerkiksi asfaltoidun alueen osalta. Hakemuksessa ei myöskään ilmene riittävän yksityiskohtaisesti miten asfalttoimatonta aluetta käytetään satamatoiminnassa ja muodostuuko alueelta laadultaan samankaltaisia hulevesiä kuin asfaltoidulta. Myös asfalttoimattoman alueen hulevesien määrä ja laatu olisi selvitettävä. Selvityksen perusteella voidaan arvioida hulevesien mahdollisen käsittelyn ja jatkotarkkailun tarve.

Satama kasvaa ensisijaisesti rakennettujen laitureiden taustakenttien ja rannan suuntaisesti ja myöhemmin rakennettavan rautatien ympärille. Merestä penkereillä eristetyt alueet vaativat merenpuoleisissa osissaan runsaasti täyttömaita, joiden saaminen on varsin hidasta. Sataman nopein kasvu aktivoituu vasta väylän ruoppauksen jälkeen, kun penkereet täyttöalueiden ympärille on rakennettu ja ruoppausmassoja on saatu täyttömateriaaleiksi.

Kasvusuunnat riippuvat myös satamana operoimista tuotteista ja niiden vaatimuksista, joten tuleva kasvu ei näiden osalta voi olla täysin tiedossa.

Päästöt ilmaan

- Hakemuksesta ei ilmene riittävällä tasolla Hopeakiven sataman vuosittaisia alus-, maantie-, satama- ja raideliikenteen tietoja siten, että ilmapäästöt voitaisiin kokonaisuudessaan luotettavasti arvioida. ELY-keskus katsoo, että luvan saajan olisi laadittava uudet ilmapäästölaskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli ja arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukaisessa laajennetussa toiminnassa.

Hopeakiven toiminta on alkanut nykyisessä mittakaavassaan vasta uuden laiturin valmistumisen jälkeen. Raportoinnit tähän mennessä on tehty yhdessä Syväsataman toiminnan kanssa. Nykyisellään Hopeakiven satamaan ei ole raideyhteyttä. Satama ennakoii, että tulevaisuudessa Hopeakiven toiminta kasvaa samansuuruiseksi Syväsataman kanssa ja jatkossa Hopeakiven kuljetukset ja kuljetusmuodot raportoidaan omina toimintoinaan.

Ilmapäästömalli tullaan uusimaan ja päästölaskelmat päivitetään vastaamaan tilannetta. Malli laaditaan yhteistyössä lähialueen teollisuuslaitosten kanssa.

- Lastien pölyämiseen olisi kiinnitettävä erityistä huomiota. Luvan saajan olisi otettava käyttöön pölyhaittoja vähentäviä tekniikoita, kuten suljettuja lastinkäsittelyjärjestelmiä. Irtolastit, joista voi aiheutua pölyhaittoja, olisi varastoitava halleissa ja lähtökohtaisesti irtolastien siirrot ja lastaukset tulisi hoitaa suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä. Luvan saajan olisi esitettävä lupaviranomiselle suunnitelma pölyhaittojen vähentämiseksi tehtävistä toimenpiteistä. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi olisi annettava tarpeelliset määräykset.

ELY-keskuksen esittämät kuljettimet tarvitsevat pitkäjänteistä suunnittelua ja uutta kenttätilaa rakentamiselle. Pölyhaittojen ehkäisemiseksi ja kuljetuskapasiteetin lisäämiseksi ja tehostamiseksi mm. Syväsatamaan on suunniteltu kuljettimien rakentamista. Nykyisin tuotekasoja kastellaan pölyämisen ehkäisemiseksi silloin kun se on mahdollista tuotteen siitä vahingoittumatta.

Pölyhaittojen kartoittamista ja haittojen vähentämissuunnitelmaa satama ei pidä tässä vaiheessa tarpeellisena, sillä tuotekasojen ja kulkureittien kastelu, kulkureittien tehostettu puhtaanapito sekä Syväsataman kaatolaitteen kiinteät pölynsidontajärjestelmät ovat vähentäneet pölyhaittoja.

Melu- ja värinäpäästöt

- ELY-keskus katsoo, että melumittauksia olisi tehtävä myös rakentamisen aikana sekä aina, kun laivatyypit muuttuvat. Tämän lisäksi melua on mitattava säännöllisesti kolmen vuoden välein. ELY-

keskukselle esitettävässä melumittaussuunnitelmassa olisi otettava huomioon myös rautatie- ja maantiekuljetusten aiheuttama melu. ELY-keskus katsoo, että jatkuvatoimista melumittausta olisi edellyttävä ainakin osalle ajalle, jotta myös melutasoista saataisiin luotettavia tuloksia. ELY-keskus katsoo myös, että luvan hakijan olisi selvitettävä myös tarkoituksen soveltuvia teknisiä menetelmiä sekä muita toiminnallisia järjestelyjä, joilla melua voitaisiin vähentää nykyisestä ja erityisesti toiminnan laajennettua.

Rakentamisen aikaista melua on vaikea mitata ja rakentamistoimet sijoittuvat tyypillisimmin päivä-aikaan, jolloin sallittu melutaso on korkeampi kuin yöaikaan. Hopeakiven ja Syväsataman välittömässä läheisyydessä ei ole häiriintyviä kohteita, joskin satamatoimintojen laajentuessa etäisyydet häiriintyviin kohteisiin lyhenevät. Teollisuuden rakennusmassa alueen itäpuolelta torjuu satamasta peräisin olevan melun leviämistä itään tehokkaasti.

Laivojen dieselmoottorin ääni on varsin vaimeaa, joten satama ei näe tarpeelliseksi mitata eri laivatyyppien aiheuttamaa melua. Laivatyyppien melutaso huomioidaan mallissa, johon eri laivatyyppien melutaso saadaan vastaavista kohdemittauksista.

Tulevaisuutta koskevaan meluntorjuntasuunnitelmaan satamalla ei ole kommentoitavaa.

Sataman jätehuolto

Hopeakiven sataman on jatkossa varauduttava irtolastialusten lastiruuman pesuvesien vastaanottoon. Lisäksi on varauduttava polttoaineiden rikkipesurien jätteiden ja vuotovesien vastaanottoon.

Sataman jätemäärät huomioon ottaen ELY-keskus katsoo, että luvan hakijan on pidettävä hakemuksessa esitettyä tarkemmin kirjaa kuljettuun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä jne. ELY-keskus katsoo, että luvan hakijan on esitettävä lupaviranomaiselle suunnitelma jätteen käsittelyn ja tarkkailun järjestämisestä.

Hakija on teettänyt selvityksen ruumapesuvesien vastaanoton järjestämisestä. Suomessa ei ole tiettävästi tällaisten vesien vastaanottoa vaan toiminta on järjestetty jätehuoltoyhtiöiden taholta. Jäteyhtiöiden kuljetuskapasiteetti ei kuitenkaan ole riittävän tehokas sataman tarpeisiin. Riittävien säiliö- ja puhdistuskapasiteetin järjestäminen satamaan edellyttää investointeja, joihin satama valmistuu tulevissa budjeteissaan.

Rikkipesureiden pesuvedet pumpataan mereen erillisten puhdistuslaitteistojen läpi, joissa erotetaan öljy (hiilivetyjä) ja muita epäpuhtauksia. Erotettu liete on samankaltaista kuin perinteinen konehuoneesta peräisin oleva liete ja voidaan siten jättää satamaan. Satama järjestää rikkipesureiden lietteen vastaanoton samoin kuin konehuoneista peräisin olevan lietteen vastaanoton eli ulkopuolisen jätehuoltoyhtiön kautta.

Sataman jätehuolto on järjestetty yhdessä jätehuollon ammattilaisten kanssa ja satama on toimittanut ELY-keskukselle jätehuoltosuunnitelmansa, jonka mukaisesti sataman jätteet kerätään ja kuljetetaan eteenpäin käsiteltäväksi.

Tarkkailu

- Luvan saajan on laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta. Luvan saajan tulee lisäksi osallistua sekä Kokkolan merialueen että Kokkolan ilmanlaadun yhteistarkkailuun.

Satama on osallistunut Kokkolan edustan merialueen tarkkailuun sekä ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja tulee osallistumaan näihin jatkossakin.

Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

- Kalatalousryhmä katsoo, että luvan saajan on edelleen tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu voidaan toteuttaa myös yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Satama on mukana merialueen yhteistarkkailussa. Yhteistarkkailu muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä on myös sataman etujen mukaista ja satama on mukana tarkkailussa jatkossakin.

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta

- Lautakunta on esittänyt muun muassa, että pölypäästöjä voidaan rajoittaa merkittävästi. Irtotavaran käsittelyn yhteydessä tulee sadevesiviemäreiden kannet olla suljettuina. Irtotavaralastaustapahtuman jälkeen tulee laituri välittömästi siistiä pölypäästöjen estämiseksi. Vesipäästöjen minimoimiseksi tulee muun muassa sadevesiviemäreiden kannet sulkea irtotavaran täytön ajaksi. Melun osalta on todettu muun muassa, että erilaisten työmenetelmien sekä laitteiden teknisen kehityksen myötä voidaan päästä tilanteeseen, jossa melupäästöjen vähentäminen on mahdollista.

Vesi- ja pölypäästöjen minimoimiseksi hakijalla ei ole huomautettavaa. Melupäästöjen osalta, hakija toteaa, että kehitystyö on kesken, koska riittävä kenttäkapasiteettia ei ole ollut vielä käytössä.

Kokkolan Teollisuusvesi (muistutus)

- Kokkolan Teollisuusvesi Oy esittää muistutuksessaan, että sen merivedenotto sijaitsee Kokkolan Syväsataman satama-altaan itäpäässä. Merivesipumppaamo on ollut käytössä 1960-luvulta ja sen kautta johdetaan lähes kaikkien Kokkolan suurteollisuusalueen teollisuuslaitosten tarvitsema merivesi. Yhtiö pitää tärkeänä, että Kokkolan Satama huolehtii osaltaan siitä, ettei toiminta aiheuta huomattavaa vedenlaadun heikkenemistä.

Meriveden ajoittain suuret kiintoainepitoisuudet johtuvat todennäköisimmin Syväsataman altaan liettyneestä pohjasta sekä alusten ja hinaajien potkuvirtojen aiheuttamasta samennuksesta. Tilanteeseen on tulossa parannusta, kun Kokkolan väylää syvennetään ja samassa yhteydessä satama-allas

puhdistusruopataan ja osittain syvennetään. Liettynyt pohja vaihtuu karkeampaan sedimenttiin, joka on sekä haitta-ainemääriltään alhaisempaa, että vähemmän häiriintymisherkkää kuin nykyinen liettynyt pohja. Hakija katsoo, että satamakentillä tapahtuva toiminta ei merkittävästi lisää kiintoaineksen määrää merivedessä. Kenttien nykyiset hulevedet virtaavat mereen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta. Myös laajenevien satamaosien hulevedet käsitellään samoilla periaatteilla. Lisäksi kenttien puhtaanapitoon on kiinnitetty aiempaa parempaa huomiota.

Tulevissa ruoppauksissa kiintoaineksen määrää meriveden otossa voidaan vähentää työaikaisilla suojarakenteilla.

Kokkolan Kalastajain Seura ry:n muistutus

- Seura muistuttaa, ettei hyväksy hulevesikaivoista mereen päätyvää vesikuormitusta ja esittää kaivoihin tiheämpää seurantaa ja tyhjentämistä kuormituksen vähentämiseksi.
Seurantaa ja hiekanerotuskaivojen tyhennysväliä tullaan tihentämään edellä vastineessa esitetyllä tavalla.

Rainosalon, Blomqvistin, Mäenpään ja Sundströmin muistutukset

Muistutuksiin ja korvaushakemuksiin satama vastaa, että pöly- ja vesistöhaittoja pyritään vähentämään aktiivisesti jo edellä vastineessa esitetyillä keinoilla.

Korvaushakemuksiin satama vastaa, että Kokkolan edustan merialuetta kuormitetaan myös muiden kuin satamatoimintojen muodossa. Kuormituksesta ja niiden aiheuttajista saataneen lisätietoa alueelle laadittavasta merialueen virtausmallista, johon satamakin osallistuu. Tässä vaiheessa hakija ei katso olevansa korvausvelvollinen itse satamatoiminnoista yksittäisille kalastajille.

Satama hyväksyy korvausvaatimukset ruoppaushankkeiden yhteydessä (vesilain mukainen menettely), kun haitta voidaan selkeästi osoittaa ruoppauksen aiheuttamaksi ja on rajalliseen aikaan sidottu. Hakija huomauttaa vielä, että maksaa vesilupiensa edellyttämiä kalatalousmaksuja vesialueille aiheutuvien kalataloudellisten vahinkojen ehkäisemiseksi lähes vuosittain.

Neuvottelu

Lupaviranomainen ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus tutustuivat sataman toimintaan Kokkolassa 12.5.2015, jolloin pidettiin neuvottelu. Neuvottelumuis-tio on liitetty asiakirjoihin.

MERKINTÄ

Samanaikaisesti tämän päätöksen kanssa aluehallintovirasto antaa päätök-sensä nro 182/2015/1 Kokkolan Syväsataman ympäristöluvan muuttamisesta ja tarkistamisesta ja nro 183/2015/1 Kokkolan Kantasataman ympäristöluvan muuttamisesta ja tarkistamisesta.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ratkaisu

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myöntää ympäristöluvan Kokkolan Satama Oy:n Hopeakiven sataman toimintaan liitteessä 1 määritetyille alueelle.

Ennalta avioiden lupamääräysten mukainen toiminta ei aiheuta korvattavaa vahinkoa.

Toiminnassa on noudatettava lupahakemuksessa esitettyä ja seuraavia lupamääräyksiä.

Päästöt vesiin ja viemäriin

1. Satama-alueen sadevedet ja muut pintavedet on johdettava niin, ettei niistä aiheudu pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa. Laiturien ja irtolastien käsitelyalueilta tulevat hulevedet on koottava kiintoaineen erotuskaivolla varustettuihin sadevesiviemäriin.

Rakennettavilta uusilta laiturialueilta sadevesiviemäriin kertyvä vesi on johdettava mereen valuma-alueen koon mukaisesti mitoitettujen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta. Sadevesiviemärien purkupisteet on varustettava sulkuventtiileillä. Sulkulaitteiden ja erotuskaivojen sijainti on merkittävä näkyvästi.

Uusien alueiden sadevesiviemäröinnit on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

2. Satamatoiminnassa syntyvät talousjätevedet on johdettava vesihuoltolaitoksen viemäriin ja käsiteltävä asianmukaisesti.
3. Lastien purkamisessa, lastaamisessa ja varastoinnissa sekä sataman muussa toiminnassa on huolehdittava laituri- ja kenttäalueiden sekä kulkureittien siisteydestä. Lastaus- ja kuljetusalueet on viipymättä lastaustoiminnan päätyttyä puhdistettava mahdollisista lastausjäämistä.

Toiminnanharjoittajan on kiinnitettävä huomiota kuljetusajoneuvojen pyörien mukana tarttuvan irtobulkkitavaran edelleen leviämisen ehkäisemiseen.

4. Hienojakoisen irtolastin pääsy mereen on estettävä peittämällä lastausalueen laiturikaivojen kannet lastin purun ja lastauksen ajaksi.

Kenttäalueiden puhdistustarve on arvioitava päivittäin ja alueet pidettävä sellaisessa kunnossa, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittoja eikä ympäristön roskaantumista.

5. Öljynerotuskaivot on tyhjennettävä tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa. Hulevesiviemäreiden hiekanerotuskaivot on tyhjennettävä tarvittaessa ja vähintään kaksi kertaa vuodessa.

Mereen johdettavan veden öljypitoisuus ei saa ylittää 5 mg/l. Lietteen määrästä ja kaivojen tyhjentämisestä on pidettävä kirjaa.

Melu

6. Hopeakivensataman toimintojen aiheuttama melu ei saa yhdessä muiden alueella olevien satamatoimintojen kanssa ylittää:
 - asuinrakennusten piha-alueilla päivällä klo 7.00-22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 55 dB eikä yöllä klo 22.00-7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 50 dB.
 - lomarakennusten piha-alueilla päivällä klo 7.00-22.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 45 dB eikä yöllä klo 22.00-7.00 ekvivalenttimelutasoa (LAeq) 40 dB.

Toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa on seurattava ja tarvittaessa vähennettävä. Melutasoja määritettäessä on tarvittaessa otettava huomioon melun kapeakistaisuus tai iskumaisuus valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan.

7. Sataman kunnossapidossa ja uusissa laitehankinnoissa on pyrittävä vähämeluisiin ratkaisuihin siten, että kiinnitetään huomiota niiden melutasoon. Jotta äänitaso Ykspihlajassa ei jatkossa nousisi, tulee satamassa ja teollisuuslaitoksilla laiteinvestointeja tehtäessä suosia melupäästöarvoltaan hiljaisia tuotteita.
8. Luvan haltijan on tehtävä yhdessä muiden alueella toimivien satamanosien kanssa meluntorjuntasuunnitelma, jossa on selvitetty miten tulevasta satamatoiminnasta syntyvää melua voitaisiin vähentää nykyisestä. Suunnitelma on tehtävä 31.5.2016 mennessä. Meluntorjuntasuunnitelma on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päästöt ilmaan

9. Luvan haltijan on laadittava koko satama-aluetta koskevat uudet ilmapäästö-laskelmat sekä uusittava ilmapäästöjen leviämismalli. Lisäksi on arvioitava ilmapäästöjen vaikutukset myös hakemuksen mukaisessa laajennetussa toiminnassa.

Leviämismalli on tehtävä yhdessä alueella toimivan teollisuuden kanssa. Leviämismalli ja laskelmat on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Leviämismalli ja laskelmat on tehtävä lupamääräyksen 26 mukaisella tavalla.

10. Pölyhaittojen vähentämiseen on kiinnitettävä huomiota. Pölyävien irtolastien, kuten kalkkikiven käsittelyssä on käytettävä mahdollisimman vähän pölyämistä aiheuttavia tekniikoita, jolla pölyhaitta minimoidaan.

Tarvittaessa pölyämistä on vähennettävä esim. peittämällä tai kastelemalla.

Jätehuolto

11. Sataman pitäjän on huolehdittava sen asianmukaisesti hyväksytyn sataman jätehuoltosuunnitelman mukaisesti siitä, että satamassa voidaan ottaa vastaan satamaa käyttäviltä aluksilta tulevat, merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) 9 luvun 1 §:n tarkoittamat jätteet. Sataman jätehuoltosuunnitelmaa on tarkistettava, jos satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi.

12. Satamatoiminnassa syntyvät ja aluksista vastaanotettavat jätteet on lajiteltava ja erilaatuiset jätteet on kerättävä erillisiin astioihin.

Muodostuvat jätteet on ensisijaisesti ohjattava uudelleenkäytettäväksi tai kierrätettävä. Toissijaisesti jäte on toimitettava hyödynnettäväksi aineena tai energian tuotannossa. Mikäli hyötykäyttö ei ole mahdollista, jätteet on toimitettava loppusijoitettavaksi laitokseen tai kaatopaikalle, jonka ympäristöluvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen hyödyntäminen tai käsittely.

13. Jätteiden vastaanotto ja varastointi on toteutettava siten, että niiden hyödyntämismahdollisuuksia ei heikennetä. Jätteet on varastoitava ja käsiteltävä siten, että niistä ei aiheudu roskaantumista, hajuhaittaa tai muutakaan ympäristön pilaantumisen vaaraa.
14. Toiminnassa muodostuvat vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisenlaisen jätteen vastaanotto. Luovutettaessa vaarallisia jätteitä ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee jätelain (646/2011) 121 §:n mukaiset tiedot jätteistä.
15. Jätteiden kuljettajien tulee olla merkittynä ELY-keskuksen ylläpitämään jätetiedostoon ja kuljetuksen siirtoasiakirjoihin tulee sisällyttää jäteasetuksessa (179/2012) edellytetyt tiedot.

Varastointi

16. Satamassa varastoitavat raaka-aineet, kemikaalit, polttoaineet sekä tuotteet ja jätteet on varastoitava ja käsiteltävä asianmukaisesti merkittyinä, katetussa ja tuulelta suojatussa tilassa siten, ettei niistä aiheudu haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle, maaperän, pinta- tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajua eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Varastosäiliöillä ja -astioilla on oltava asianmukaiset tiiviit suoja-altaat tai vastaavat tilat, joista niihin vuotanut öljy tai kemikaali ei pääse maaperään eikä pohja- tai pintavesiin.

17. Kemikaalikontit ja kuljetussäiliöt, jotka sisältävät Marpol 73/78-yleissopimuksen tarkoitettuja aineita, on säilytettävä satama-alueella selvästi merkityllä, ainoastaan niiden säilytykseen varatulla, asfaltoidulla alueella

(IMO-alue). Alueen kestopäällysteen pinta on muotoiltava laidoiltaan korotetuksi ja alueen sadevesiviemäri on varustettava sulkulaitteistolla.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

18. Poikkeuksellisiin tilanteisiin on varauduttava ennalta. Satamassa on oltava jatkuvasti käytettävissä ja viipymättä saatavissa varastoitaville kemikaaleille sekä palaville nesteille ja öljyille soveltuvaa imeytysmateriaalia. Niillä laituri- ja varastointialueilla, joiden viemärointiä ei ole varustettu sulullisella öljyntorjuskäivolla, on oltava käytettävissä viemärikaivojen sulkukansia.

Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Vahinkoja onnettomuustilanteiden varalle satamassa on oltava helposti saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia ja öljyntorjuntapuomia. Öljyntorjuntapuomi on pystyttävä vetämään paikoilleen välittömästi onnettomuuden tapahduttua.

19. Polttonesteiden asfaltoidulla jakelualueella on varauduttava mahdollisten vuotojen talteenottoon. Muutoinkin sataman on varauduttava hankkimaan VNA 249/2014 mukaisesti paikallisten olosuhteiden vaatima määrä öljy- ja aluskemikaalivahinkojen torjuntaan soveltuva kalustoa ja varusteita.

20. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavista häiriötilanteista sekä muista vahingoista ja onnettomuuksista, joissa haitallisia aineita pääsee tai voi päästä ympäristöön, on viipymättä ilmoitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä tarvittaessa Kokkolan kaupungin pelastusviranomaiselle. Öljy- ja mahdollisista kemikaalivahingoista on ilmoitettava myös Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren pelastuslaitokselle.

Toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä tapahtuneen toistumisen estämiseksi ja järjestettävä tarpeellinen tarkkailu päästöjen selvittämiseksi.

21. Sataman turvallisuus- ja pelastussuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja päivitettävä toiminnan muuttuessa. Päivitetty suunnitelma on toimitettava pelastusviranomaiselle, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuu-kauden kuluessa suunnitelman valmistuttua.

Muut toimet haittojen ehkäisemiseksi

22. Luvan haltijan on huolehdittava, että satama-alueella toimintaa harjoittavat yritykset ja muut satamatoimintaan liittyvät tahot ovat tietoisia Hopeakiven sataman ympäristöluvan lupamääräyksistä ja toimivat tämän päätöksen mukaisesti satama-alueella (esimerkiksi satamajärjestyksen ja sopimusten avulla).

Tarkkailu

23. Luvan haltijan on oltava selvillä toiminnan päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön. Kokkolan Sataman on laadittava kokonaisvaltainen suunnitelma sataman käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailusta. Suunnitelmaan on sisällytettävä hulevesien johtamis- ja näytteenottosuunnitelma. Suunnitelma on toimitettava tiedoksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Suunnitelmaan on liitettävä kartta, josta käy ilmi näytteenottopaikat.

Päästöt mereen

24. Asfaltoidulta alueelta lähtevän huleveden määrää, laatua ja kuormitusta mereen on tarkkailtava. Nykyisen kenttäalueen hulevesien laatu on selvitettävä tehostetusti ainakin vuoden 2016 aikana. Näytteitä on otettava neljä kertaa sulan maan aikana. Tämän jälkeen hulevesiä tulee tarkkailla kaksi kertaa vuodessa keväällä ja syksyllä ajankohtana jolloin veden virtaama on riittävä näytteenoton kannalta.

Vesinäytteestä on määritettävä ainakin pH, sähkönjohtokyky, kiintoaine, kokonaistyyppi, kokonaisfosfori, sulfaatti sekä rauta. Näytteenoton yhteydessä on määritettävä myös virtaama. Vuoden 2016 aikana tulee kertaluontoisesti määrittää edellisten parametrien lisäksi kloridi sekä raskasmetallit (ainakin sinkki, kupari, lyijy, kromi, nikkeli, kadmium). Näytteenotonaikainen sataman toiminta, kuten alueella varastoidut raaka-aineet ja niiden määrät on kirjattava.

Tulokset on toimitettava Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle ja Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua niiden valmistuttua.

25. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä CEN- tai sitä vastaavan kansallisen standardin mukaisesti ja suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan puolesta. Päästömittauksissa on määritettävä mittausmenetelmän kokonaispätevyys.

Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että tämä ei heikennä tarkkailun luotettavuutta, kattavuutta tai lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta.

Vaikutustarkkailu

26. Luvan haltijan tulee seurata toimintansa vaikutuksia alueen ilmanlaatuun osallistumalla Kokkolan seudulla toteutettaviin ilmanlaatua koskeviin selvityksiin, ilmanlaadun mittauksiin, leviämismalliselvityksiin ja bioindikaattoritutkimuksiin päästöjen mukaisella osuudella.
27. Satamatoiminnasta aiheutuva melu on mitattava joka kolmas vuosi. Mittaus-suunnitelma on esitettävä Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselle vähintään kaksi kuukautta ennen mittauksia. Melumittausten perusteella laadittu raportti tulee toimittaa ELY-keskukselle valmistumisen jälkeen.

Lisäksi toiminnanharjoittajan on osallistuttava koko aluetta koskeviin meluselvityksiin.

28. Sataman vaikutuksia merialueeseen on tarkkailtava hakemuksessa esitetyn mukaisesti osallistumalla alueen muiden laitosten kanssa merialueen yhteistarkkailuun Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkemmin hyväksymällä tavalla.

Luvan haltijan on tarkkailtava toiminnan vaikutuksia kalakantoihin ja kalastukseen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla. Ehdotus tarkkailusuunnitelmaksi on toimitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kirjanpito- ja raportointi

29. Sataman toiminnasta on pidettävä kirjaa, josta käy ilmi ainakin:
- alusten käynnit ja lastit
 - toiminnassa syntyvät jätteet (laji, määrä, käsittely, toimituspaikka) sekä jäteluettelon mukainen nimike
 - aluksista vastaanotetut jätevedet ja muut jätteet (laji, määrä, toimituspaikka)
 - energian ja veden kulutus
 - tiedot erityisen meluavista toimista
 - tarkkailujen tulokset
 - tiedot öljynerottimien tyhjennyksistä
 - poikkeukselliset tilanteet, niiden syyt ja korjaustoimenpiteet

Kirjanpito on säilytettävä kolmen vuoden ajan. Jätekirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti vähintään kuusi vuotta.

30. Luvan haltijan on raportoitava vuosittain helmikuun loppuun mennessä edellistä kalenterivuotta koskevat tiedot toiminnasta ja sen päästöistä valvontaviranomaiselle viranomaisen ohjeiden mukaisesti. Raporttiin on liitettävä ainakin seuraavat asiat:

- laitoksen vastuuhenkilön yhteystiedot
- tiedot vesitarkkailusta
- laskennalliset vuosipäästöt ilmaan
- tiedot sataman jätehuoltosuunnitelmasta
- tiedot poikkeuksellisista tilanteista
- vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa

Päästö- ja vaikutustarkkailua koskeva säännöllinen raportointi tulisi mahdollisuuksien mukaan laatia sähköisessä järjestelmässä.

Toiminnan lopettaminen

31. Jos satamatoiminta tai sen osa loppuu, on siitä tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan päättymistä.

Ilmoituksessa on esitettävä suunnitelma toiminnan hallitusta lopettamisesta aikatauluineen (alueen kunnostamistoimet liittyen vesiensuojeluun, maaperäsuojeluun ja jätehuoltoon sekä ympäristön jälkitarkkailu).

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinnan perusteet

Asiassa on sovellettu hakemuksen vireilletulohetkellä voimassa ollutta ympäristönsuojelulakia (86/2000) ja ympäristönsuojeluasetusta (169/2000).

Harjoitettaessa toimintaa lupamääräysten mukaisesti sataman toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa asetetut vaatimukset ja ne vaatimukset, jotka on säädetty luonnonuojelulaissa ja luonnonsuojelulain nojalla.

Tämän luvan mukaisesti toimittaessa ja toimintaa edelleen kehitettäessä sataman toiminta on kokonaisuutena arvioituna vesienhoitosuunnitelmassa esitettyjen tavoitteiden mukaista.

Kun toimitaan hakemuksessa esitetyn ja tarkistettujen lupamääräysten mukaisesti, toiminnan voidaan katsoa täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset.

Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu vesistöön tai sen käyttöön kohdistuvaa korvattavaa vahinkoa.

Luvan myöntämisen edellytykset

Hakemuksessa kuvattu toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Hopeakiven sataman toiminta, kun sitä harjoitetaan tämän päätöksen mukaisesti, ei aiheuta ympäristönsuojelulain 42 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista eikä yleiseltä kannalta tärkeän käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella. Toiminta ei aiheuta myöskään sellaista kohtuutonta rasitusta, jota tarkoitetaan eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä. Määräyksissä on otettu huomioon alueen kaavamääräykset.

Satama ei sijaitse tärkeällä tai muulla vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Toiminta ei ole asemakaavan vastaista.

Satama sijaitsee Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueella. Tämän luvan mukaisesti toimittaessa ja toimintaa edelleen kehitettäessä sataman toiminta on kokonaisuutena arvioituna vesienhoitosuunnitelmasa esitettyjen tavoitteiden mukaista.

Kun toimitaan lupamääräysten mukaisesti, toiminta ei ennalta arvioiden heikennä Kokkolan edustan merialueen virkistyskäyttömahdollisuuksia, kalataloutta tai veden laatua eikä sataman melusta tai pölystä aiheudu merkittävää haittaa ympäristön asukkaille.

ELY-keskuksen päätöksessä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta on todettu, että satamien ympäristövaikutukset eivät muutu oleellisesti. ELY-keskuksen luonnonsuojeluryhmä on arvioinut, että satamanhankkeen vaikutukset yhdessä väylän syventämishankkeen kanssa eivät ole laajuudeltaan ja kestoaltaan niin merkittäviä, että luonnonsuojelun kannalta olisi tarpeen soveltaa harkinnanvaraista YVA-menettelyä. ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikkö katsoi, että kehitettäessä Kokkolan satamaa yhtenä kokonaisuutena, tulee myös ympäristövaikutuksia arvioida yhtenä kokonaisuutena.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n 9 g) kohdan mukaan yli 1350 tonnin aluksille rakennettavat satamat ovat hankkeita, joihin sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin nojalla. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että Hopeakiven satamatoimintaa on suppeampana harjoitettu Syväsataman ympäristöluvan puitteissa, että Syväsatama on ollut toiminnassa 1960-luvulta lähtien ja se, mitä ELY-keskuksen YVA-päätöksessä on todettu toiminnan laajenemisen vaikutuksista alueella, aluehallintovirasto katsoo, ettei Hopeakiven sataman toimintaa koskevassa ympäristölupahakemuksessa ole kyse sellaisesta uudesta satamatoiminnasta, jota ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa ja valtioneuvoston asetuksessa tarkoitetaan.

Lupamääräysten perustelut

Lupamääräys 1

Hulevesien hallitulla keräämisellä ja erotinjärjestelmällä ehkäistään kiintoaineksen ja mahdollisten haitallisten aineiden kulkeutuminen mereen ja ympäröivään maastoon. Sataman toiminnan laajentuessa myös uusien alueiden viemäroinnin toimivuus on varmistettava.

Lupamääräys 2

Viemäriverkostoon saa johtaa vain sinne sopivia vaarattomia jätevesiä siten, ettei jätevesistä aiheudu haittaa viemäriverkostolle tai puhdistamon toiminnalle.

Lupamääräykset 3-4

Lupamääräys on annettu aineiden ja lastijäämien maaperään ja mereen pääsyn ehkäisemiseksi. Laiturialueiden ja satamakenttien säännöllinen siivous vähentää pölyämistä ja lastijäämien leviämistä laajemmalle. Myös kuljetus-

ja siirtokaluston puhtaudesta on huolehdittava, jotta ajoneuvojen pyörien tai muiden rakenteiden mukana ympäristöön ei leviä jätteitä tai lastijäämiä.

Irtolastien aiheuttamaa haittaa on mahdollista rajoittaa estämällä lastin suora pääsy viemäriin ja laajemmalle sulkemalla laiturikannet ja viemärikaivojen sulkimet.

Lupamääräys 5

Sadevesiviemäreiden sulku-, hiekanerotus- ja öljynerotuskaivoilla vähennetään kiintoaine- ja öljy- sekä kemikaalipäästöjä mereen niin normaalissa toiminnassa kuin poikkeustilanteissakin.

Öljynerotuskaivojen säännöllinen tyhjentäminen on tarpeen erotinkaivojen toimivuuden ylläpitämiseksi. Kohteissa, joissa erottimessa käsitelty vesi johdetaan sadevesiviemäriin tai vesistöön, vaaditaan SFS-EN-858-1 mukainen I luokan öljynerotin.

Lupamääräykset 6-8

Sataman toiminnasta aiheutuvan melutason rajoittamisella estetään toiminnan melun aiheuttama kohtuuton rasitus sekä terveys- ja viihtyisyshaitat ympäristön asuinkiinteistöillä sekä lomakiinteistöillä. Lupamääräyksessä on sovellettu valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 annettuja melutason ohjearvoja, ja laitoksen toiminnasta aiheutuvia päivä- ja yöaikaisia melutasoja on rajoitettu kyseisen päätöksen mukaisesti.

Vuosien 2010 ja 2013 tehtyjen meluselvitysten mukaan satamatoiminnasta ei aiheudu asuinalueille päivä- eikä yöaikaisten melutasojen (55 dB ja 50 dB) ylityksiä. Vaikka sallittuja melutasoja ei ole ylitetty aluehallintovirasto on vaatinut, että satama tekee meluntorjuntasuunnitelman. Yksipihlajan asuinalue sijaitsee lähellä, ja alue saattaa ulottua sataman melun vaikutuspiiriin. Jotta äänitaso Ykspihlajassa ei jatkossa nousisi, tulee satamassa ja teollisuuslaitoksilla laiteinvestointeja tehtäessä suosia melupäästöarvoltaan hiljaisia tuotteita.

Uusien toimintojen meluntorjunnan etukäteissuunnittelulla varmistetaan myös, että uuden laiturialueen satamatoiminnasta ei aiheudu melutasojen ylittymistä.

Lupamääräykset 9-10

Hakemuksessa on esitetty tiedot Syväsataman ja Hopeakiven sataman arvioiduista ilmapäästöistä. Sen mukaan päästöt ilmaan kasvavat merkittävästi. Aluehallintovirasto on tämän takia vaatinut uudet laskelmat ja uuden leviämismallin tekemistä. Leviämismalli voidaan tehdä yhteistyössä lähialueen teollisuuslaitosten kanssa.

Pölyhaittojen vähentämiseksi irtolastit, joilta voisi aiheutua pölyhaittoja, tulisi varastoida halleissa. Lisäksi irtolastien siirrot ja lastaukset olisi hoidettava suljetulla lastinkäsittelyjärjestelmällä.

Lupamääräys 11

Aluksista satamaan toimitettavia jätteitä säätelee merenkulun ympäristönsuojelulaki (1672/2009), jonka mukaan ELY-keskus hyväksyy sataman jätehuol-

tosuunnitelman, jossa on esitetty aluksista peräisin olevien jätteiden jätehuollon järjestäminen.

Merenkulun ympäristönsuojelulain yhtenä tarkoituksena on järjestää alusten tavanomaisesta toiminnasta peräisin olevien jätteiden vastaanotto satamissa. Mikäli satamaan jätettävien jätteiden laatu, määrä tai jätehuolto muuttuu merkittävästi, jättesuunnitelma on jätettävä tarkistettavaksi.

Lupamääräykset 12-13

Jätelain mukaan jätettä on käsiteltävä hallitusti. Jätteistä tai jätehuollosta ei saa aiheutua haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jäte on hyödynnettävä, jos se on teknisesti mahdollista ja jos siitä ei aiheudu kohtuuttomia lisäkustannuksia verrattuna muulla tavoin järjestettyyn jätehuoltoon.

Jätteen haltijan on oltava riittävän hyvin selvillä hallinnassaan olevan jätteen määrästä, laadusta ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Lupamääräykset 14-15

Jätelaki määrittelee, millä edellytyksillä jätettä voidaan luovuttaa. Jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä annetut määräykset perustuvat jätelakiin ja valtioneuvoston asetukseen jätteistä. Vaarallisen jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että vaaralliset jätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan.

Vaaralliset jätteet tulee varastoida pakkauksissa, jotka ovat riittävän nestetiiviit ja kestävät, jotta nesteiden pääsy ympäristöön astioiden tai pakkausten rikkoutuessa voidaan estää.

Vaarallisen jätteen siirroista laadittavista asiakirjoista on määrätty jätelain 121 §:ssä. Siirtoasiakirjojen avulla viranomaisilla on mahdollisuus valvoa vaarallisten jätteiden kuljetuksia tuottajalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Vaarallisen jätteen tuottaja ja kuljettaja ovat vastuussa siitä, että vaaralliset jätteet kuljetetaan lain mukaiseen paikkaan.

Lupamääräykset 16-17

Varastointiin liittyvällä lupamääräyksellä pyritään varmistamaan riittävä ympäristönsuojelutaso varastointialueilla. Haitalliset ympäristövaikutukset on ehkäistävä ennakolta, mikä edellyttää toiminnanharjoittajalta varovaisuutta ja huolellisuutta lastien, kemikaalien, polttonesteiden ja jätteiden varastoinnissa. Asfaltoitujen kenttien ulkopuolella on mahdollista varastoida esimerkiksi puutavaraa tai muuta sellaista ainesta, josta ei voi liueta haitallisia aineita.

IMO-alueita koskeva lupamääräys on annettu, koska vaarallisia aineita saa varastoida vain sellaisella alueella satamassa, jossa on asianmukaiset suojaukset.

Lupamääräykset 18-21

Varautumalla ennakoon onnettomuus- ja vahinkotilanteisiin voidaan vähentää päästöjä ympäristöön. Ennaltaehkäisyyn ja haittojen minimoinnin periaatteet edellyttävät haitallisten ympäristövaikutusten estämisen ennalta tai niiden rajoittamisen. Pintavesiviemäroinnin sulkemisella saadaan estettyä haitallisten aineiden pääsy mereen vahinkotilanteissa.

Poikkeuksellisista tilanteista, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava valvontaviranomaisille.

Lupamääräys 22

Lupamääräyksen tarkoituksena on varmistaa, että sataman pitjä toiminnan järjestämisestä vastaavana toiminnanharjoittajana on riittävästi selvillä sata-ma-alueella toimivien yritysten toiminnasta ja että satamatoimintaa ja sen tu-kitoimintoja harjoittavat yritykset toimivat myönnetyn ympäristöluvan mukai-
sesti.

Lupamääräykset 23-25

Toiminnanharjoittajan tulee ympäristönsuojelulain 5 §:n mukaisesti olla selvil-lä toimintansa vaikutuksista ympäristöön. Määräykset tarkkailusta, kirjanpi-dosta ja raportoinnista on annettu ympäristövaikutusten selvittämiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä myös sa-taman alueelta johdettavien hulevesien laadusta.

Lupamääräykset 26-28

Kokkolan seudulla on ilmanlaadun tarkkailu ja kaupungin edustan merialueen tilan tarkkailut toteutettu yhteistyössä alueen merkittävimpien ympäristölupa-velvollisten laitosten ja kaupungin kesken siten, että tarkkailutoimintaan liitty-vät kustannukset on jaettu osapuolien kesken aiheuttamisperiaatteen mukai-sesti erillisen sopimuksen perusteella. Ilmanlaadun ja merialueen tilan sekä kalataloustarkkailun yhteistarkkailuihin sekä ympäristömelua koskeviin yhtei-siin selvityksiin osallistuminen ovat tarpeen alueen laitosten vaikutusten seu-raamiseksi ja valvonnan toteuttamiseksi.

Melutasojen säännöllinen mittaaminen ja tarvittaessa mallintaminen ovat tar-peen valvonnan toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 29-30

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tar-peelliset määräykset toiminnan käyttötarkkailusta, päästöjen ja toiminnan vaikutusten tarkkailusta. Kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi.

Lupamääräys 31

Lupa ei ole sisällytetty toiminnan lopettamista koskevia erityisiä määräyk-siä, joten niistä annetaan erillinen päätös toiminnan harjoittajan ilmoituksen perusteella sataman mahdollisen lopettamisen yhteydessä.

VASTAUS LAUSUNNOISSA JA MUISTUTUKSISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnot on pääosin otettu huomioon luparatkaisusta ja sen perusteluista tarkemmin ilmenevällä tavalla.

Hulevedet

Aluehallintovirasto on yhtynyt toiminnanharjoittajan esittämään näkemykseen hulevesien haitta-aineiden tarkkailemisesta ja selvittämisestä. Aluehallintovi-raston arvioinnin mukaan hulevesien purkamista mereen ei ole tarpeen sel-

vittää yksityiskohtaisesti, koska satamatoiminnan hulevesien aiheuttama kuormitus on oletettavasti vähäinen.

Aluehallintovirasto ei ole katsonut tarpeelliseksi vaatia sataman varautumista hulevesien yhteiskäsittelyyn. Uusien vesien johtamislinjojen rakentamista, jotta erilaiset hulevedet saataisiin koottua yhteen, ei voida pitää tarpeellisenä vaatimuksena laajan satamatoiminnan järjestämisessä, koska toimenpiteen merkitys vesiensuojelun kannalta olisi hyvin vähäinen erityisesti suhteessa kustannuksiin.

Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan asfaltoimattomien alueiden hulevesien määrää ja laatua ei ole tarpeen selvittää, kun satamalla ei ole toimintaa asfaltoimattomilla alueilla.

Lastiruuman pesuvedet ja rikkipesurin vuotovesien vastaanotto

Aluehallintovirasto katsoo, että MARPOL 73/78 – yleissopimuksen V liitteen kokonaisuudistuksen vaatimuksia ei voida panna toimeen ympäristölupapäätöksen kautta. Merenkulun ympäristönsuojelulaki ei kuulu ympäristönsuojelulain soveltamisalaan.

Pöly

Aluehallintovirasto ei ole vaatinut erillisen pölyntorjuntasuunnitelman tekemistä. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksessa esitetyt pölyntorjuntatoimet sekä annettu lupamääräys ovat riittävät pölyhaittojen ehkäisemiseksi.

Melu

Melumittausten tekeminen rakentamisen aikana kuuluu aluehallintoviraston mukaan rakennusurakan päämiehelle eikä satamatoiminnalle. Muut ELY-keskuksen vaatimukset melun rajoittamisesta ja seuraamisesta toteutuu aluehallintoviraston mukaan kun noudatetaan annettuja määräyksiä.

Jätehuolto

Aluehallintovirasto ei ole päätöksessä antanut sellaisia määräyksiä meren pilaantumisen ehkäisemiseksi kuten sataman jätehuollon järjestelyistä, joita sataman tulee noudattaa merenkulun ympäristönsuojelulain ja MARPOL 73/78 yleissopimuksen kautta. Aluehallintovirasto on kuitenkin antanut lupamääräyksiä jätteiden käsittelystä jätelain mukaisesti.

Korvausvaatimukset

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 66 ja 67 §:n mukaan ympäristöluvan myöntämisen yhteydessä voidaan käsitellä vain luvitettavasta toiminnasta johtuvasta vesistön pilaantumisesta aiheutuvat vahingot. Sataman toiminnasta ei aiheudu vesistön pilaantumista. Väylän syventämisestä ja ruoppauksista aiheutuvat vahingot käsitellään ja ratkaistaan niitä koskevan vesitalousasian yhteydessä tai erikseen vesilain mukaisessa menettelyssä. Muutoin ympäristöluvassa tarkoitettua toiminnasta aiheutuvien vahinkojen korvaamiseen sovelletaan ympäristövahinkojen korvaamisesta annettua lakia (737/1994). Sen mukaisesta ympäristövahingosta korvausta voidaan vaatia kanteella käräjäoikeudessa.

LUVAN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on oltava lupa. (YSL 28 §)

Ympäristöluvan lupamääräysten säännönmukainen tarkistamismenettely on kumottu 1.5.2015 voimaan tulleella ympäristönsuojelulain (527/2014) muutoksella (423/2015).

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan tämän lain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §)

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen ja täytäntöönpantavissa valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 5, 6–8, 28, 41–43, 45, 46, 90, 100 ja 108 §
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5, 30, 37 §
 Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15, 17, 29, 118–121 §
 Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 11, 12, 14, 20, 24 § ja asetuksen liite 4
 Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
 Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tästä päätöksestä peritään maksua 9 870 euroa. Lasku lähetetään myöhemmin.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan ympäristöluvan käsittelystä peritään maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa tai ympäristöministeriön asetuksessa säädetään.

Tämän luvan käsittelystä peritään maksu aluehallintoviraston maksuista vuosina 2012 ja 2013 annetun valtioneuvoston asetuksen (1572/2011) maksu-
 taulukon mukaan. Sataman ympäristölupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 9 870 €.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Kokkolan kaupungissa ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston virallisella ilmoitustaululla sekä Keski-Pohjanmaa lehdessä ja Österbottens Tidningissä. Päätös on luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

JAKELU**Päätös**

Kokkolan Satama Oy

Tiedoksi

Kokkolan kaupunginhallitus

Kokkolan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus, kalatalousviranomainen (sähköisesti)

Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Tieto päätöksen antamisesta ilmoitetaan erikseen niille, joille on annettu tieto hakemuksen jättämisestä sekä niille, jotka ovat esittäneet hakemuksen johdosta muistutuksia tai vaatimuksia.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

LIITTEET

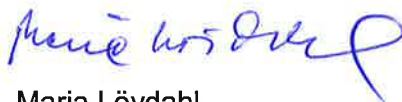
Toiminta-alue (liite 1)
Asemapiirros (liite 2)
Valitusosoitus (liite 3)

Reko Vuotila

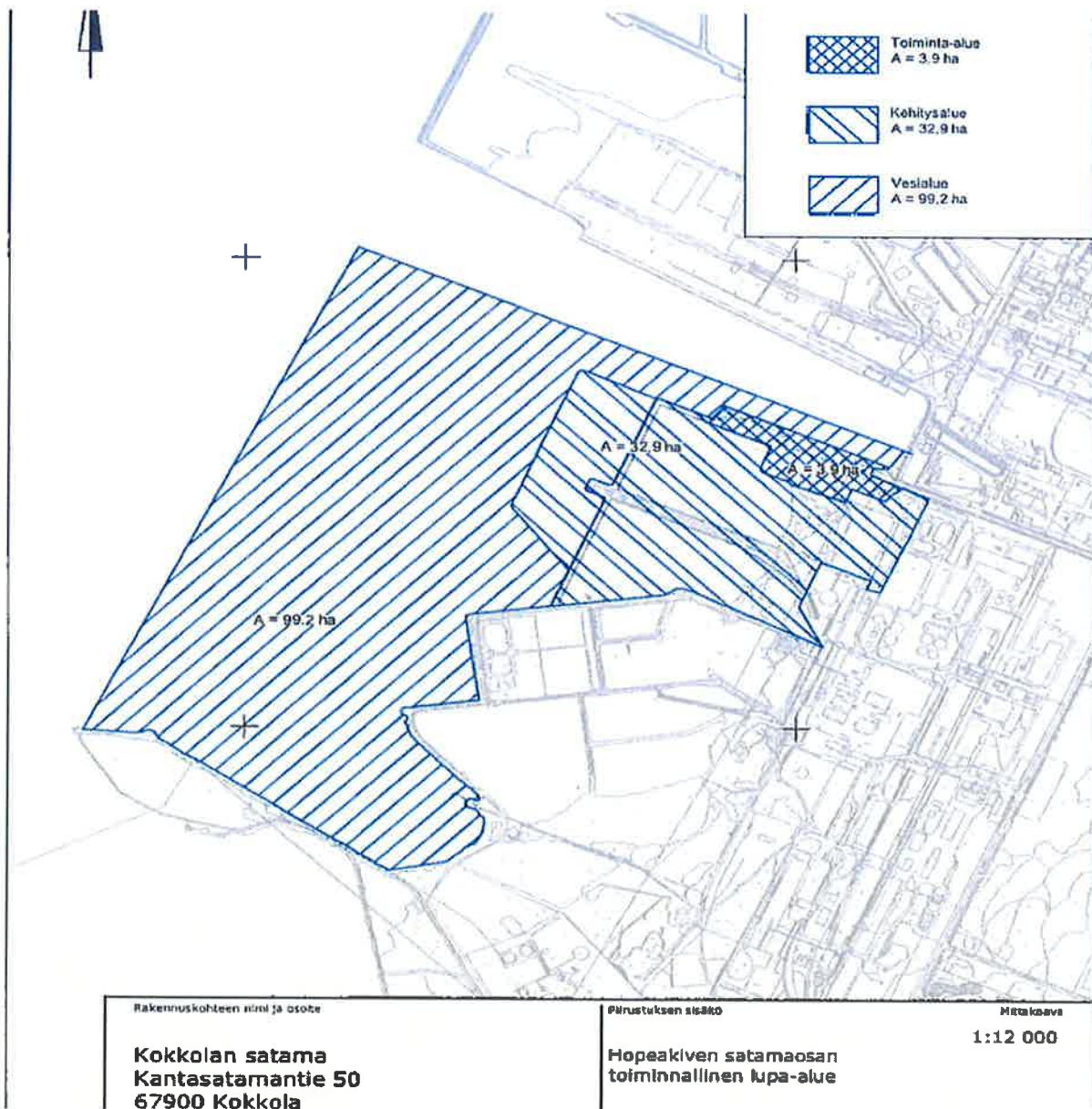
Jari Tolppanen

Maria Lövdahl

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Reko Vuotila ja Jari Tolppanen sekä esitellyt ympäristöylitarkastaja Maria Lövdahl.

LIITE 1

KOKKOLAN SATAMA

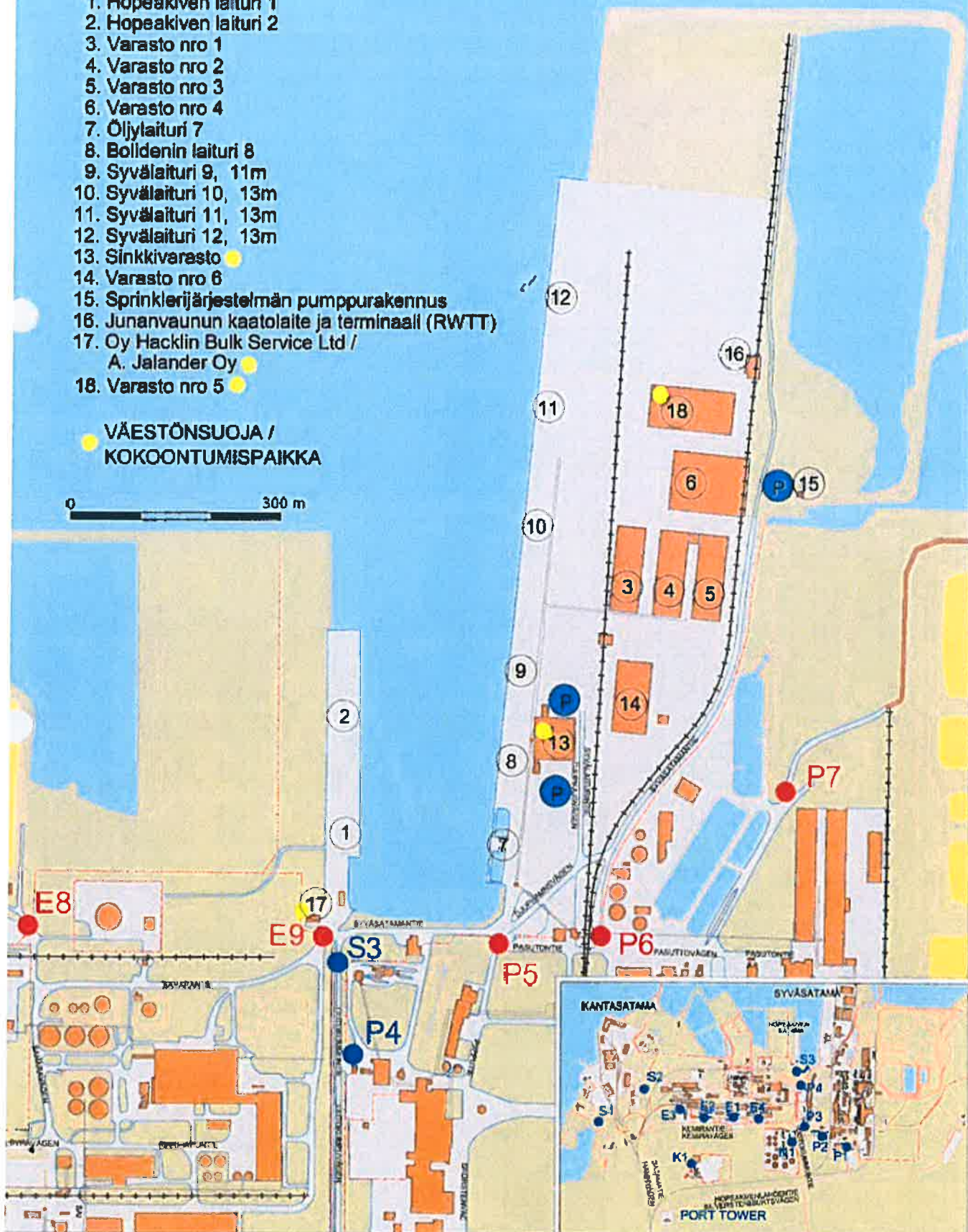
Syväsatama ja Hopeakiven satama

1. Hopeakiven laituri 1
2. Hopeakiven laituri 2
3. Varasto nro 1
4. Varasto nro 2
5. Varasto nro 3
6. Varasto nro 4
7. Öljylaituri 7
8. Bolderin laituri 8
9. Syvälaituri 9, 11m
10. Syvälaituri 10, 13m
11. Syvälaituri 11, 13m
12. Syvälaituri 12, 13m
13. Sinkkivarasto
14. Varasto nro 6
15. Sprinklerijärjestelmän pumppurakennus
16. Junanvaunun kaatolaite ja terminaali (RWTT)
17. Oy Hacklin Bulk Service Ltd /
A. Jalander Oy
18. Varasto nro 5

● VÄESTÖNSUOJA /
KOKOONTUMISPAIKKA

0 300 m

Valitusviranomainen	Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 19.11.2015 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table><tr><td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr><tr><td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr><tr><td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr><tr><td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr><tr><td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr><tr><td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr></table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.												